

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O FAKTORINGU

Zagreb, srpanj 2014.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O FAKTORINGU

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Predmet zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju:

1. ugovor o faktoringu,
2. prava i obveze subjekata u poslovima faktoringa,
3. uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada faktoring društva,
4. način i uvjeti za prekogranično obavljanje djelatnosti,
5. izvještavanje,
6. nadzor poslovanja faktoring društava,
7. upravljanje rizicima.

Pojmovi

Članak 2.

Pojedini pojmovi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

1. Poslovni subjekt je pravna osoba, obrtnik ili druga fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, s pravnom osobom izjednačeni subjekt koji nema svojstvo pravne osobe te drugi subjekti koji nemaju pravnu osobnost, ali samostalno nastupaju u pravnom prometu i sudjeluju u postupku gospodarskog prometa roba i usluga uslijed kojega nastaju međusobni vjerovničko-dužnički odnosi.
2. Faktoring naknada je naknada za pružanje usluge faktoringa.
3. Administrativna naknada je naknada za operativne aktivnosti vezane uz pružanje usluge faktoringa (vođenje evidencije, dogovaranje i praćenje otplate predmeta faktoringa, prikupljanje podataka, izrade analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti dužnika predmeta faktoringa, itd).
4. Država članica je država članica Europske unije i država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru.
5. Treća država je država koja nije država članica.
6. Državom se smatra bilo koje državno tijelo (zakonodavno, izvršno, sudsko), središnja, regionalna i lokalna tijela državne uprave, nezavisne agencije i tijela te tvrtke u kojima država ima većinski udio.

7. Faktoring društvo druge države članice je pravna osoba sa sjedištem u državi članici koja nije Republika Hrvatska, a koja sukladno propisima te države obavlja poslove faktoringa.
8. Strano faktoring društvo je pravna osoba sa sjedištem izvan područja Republike Hrvatske i države članice, a koja sukladno propisima te treće države obavlja poslove faktoringa.
9. Kvalificirani udjel je izravni ili neizravni udjel u društvu koji predstavlja 10% ili više udjela u kapitalu ili glasačkim pravima, ili udjel manji od 10% u kapitalu ili glasačkim pravima koji omogućava ostvarenje značajnog utjecaja na upravljanje tim društvom. Pri izračunu udjela glasačkih prava, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe zakona koji uređuje tržište kapitala o informacijama o promjeni glasačkih prava.
10. Neizravni imatelj dionica, poslovnih udjela ili drugih prava koja mu osiguravaju udio u kapitalu pravne osobe ili u glasačkim pravima u pravnoj osobi je osoba za čiji je račun druga osoba (izravni imatelj) stekla dionice, poslovne udjele ili druga prava u pravnoj osobi ili osoba koja je s izravnim imateljem dionica, poslovnih udjela ili drugih prava u pravnoj osobi povezana osoba, kao i članovi uže obitelji te osobe ili osoba koja je član uže obitelji izravnog imatelja.
11. Agencija je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.
12. Pružatelj usluga faktoringa je svaka osoba koja, u skladu s odredbama ovoga Zakona, ima pravo pružati uslugu faktoringa.
13. Predmet faktoringa su postojeće i/ili buduće, nedospjele, cijele ili djelomične novčane tražbine proizašle s osnove isporuke dobara i/ili pružanja usluga od strane poslovnih subjekata u tuzemstvu ili inozemstvu.
14. Kupac je poslovni subjekt koji je dužnik predmeta faktoringa.
15. Dobavljač je poslovni subjekt koji je vjerovnik predmeta faktoringa.
16. Matično društvo je matično društvo kako je definirano propisima koji uređuju računovodstvo poduzetnika i primjenu standarda financijskog izvještavanja.
17. Društvo kći je društvo kako je definirano propisima koji uređuju računovodstvo poduzetnika i primjenu standarda financijskog izvještavanja.
18. Suglasnost ili odobrenje, u smislu ovoga Zakona, je pozitivna odluka Agencije o podnesenome zahtjevu, a traži se i donosi prije poduzimanja određene radnje, odnosno radnji ili sklapanja nekog posla, kada je to propisano ovim Zakonom.

GLAVA II.

FAKTORING

Primjena odredbi zakona kojim se uređuju obvezni odnosi

Članak 3.

Na poslove faktoringa primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju obvezni odnosi, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Posao faktoringa

Članak 4.

Factoring je pravni posao u kojemu pružatelj usluge faktoringa, na temelju i u skladu s ugovorom o faktoringu sklopljenim s dobavljačem i/ili kupcem, kupuje predmete faktoringa s ili bez prava na regres.

Dokazivanje predmeta faktoringa

Članak 5.

Predmet faktoringa se za potrebe prijenosa može dokazivati računom ili drugom ispravom prema kojoj isporučitelj dobara ili pružatelj usluga, odnosno osoba kojoj on naloži, obračunava isporučena dobra i obavljene usluge bez obzira na to kako se ta isprava naziva u poslovnom prometu, bilo u obliku pisanog dokumenta ili elektroničkog zapisa sukladno odgovarajućim propisima.

Buduće tražbine

Članak 6.

(1) Buduće tražbine mogu biti predmet faktoringa samo ukoliko su u trenutku sklapanja ugovora o faktoringu dovoljno odredive.

(2) Buduće tražbine smatraju se dovoljno odredivima ako je u ugovoru o faktoringu određen vjerovnik i dužnik, najviši mogući iznos tih tražbina te ukoliko je naznačena osnova nastanka tih budućih tražbina.

(3) Za potrebe prethodnog stavka, osnovu nastanka budućih tražbina dovoljno je odrediti kao pružanje određene vrste usluga ili isporuku određene vrste dobara bez obzira postoji li u trenutku sklapanja ugovora o faktoringu ugovorna osnova za pružanje tih usluga ili isporuku te vrste dobara

(4) Prijenos budućih tražbina proizvodi pravne učinke u trenutku nastanka tih tražbina.

Subjekti u poslovima faktoringa

Članak 7.

Subjekti u poslovima faktoringa su dobavljač, pružatelj usluga faktoringa i kupac.

Vrste faktoringa

Članak 8.

(1) Faktoring s obzirom na svoja obilježja može biti tuzemni ili inozemni, regresni ili bezregresni.

(2) Posebnu vrstu faktoringa predstavlja dobavljački (obrnuti) faktoring.

Tuzemni i inozemni faktoring

Članak 9.

(1) Tuzemni faktoring je faktoring u kojemu su svi subjekti rezidenti u smislu zakona kojim se uređuje devizno poslovanje.

(2) Inozemni faktoring je faktoring u kojemu je najmanje jedan od subjekata nerezident u smislu zakona kojim se uređuje devizno poslovanje.

(3) Faktoring društvo smije za predmet faktoringa rezidentu platiti u devizama te od nerezidenta predmet faktoringa naplatiti u devizama u slučaju kada otkupljuje predmet faktoringa koji je sukladno odgovarajućim propisima valjano iskazan u stranoj valuti.

(4) Na inozemni faktoring se na odgovarajući način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje devizno poslovanje.

Regresni i bezregresni faktoring

Članak 10.

(1) Regresni faktoring je posao faktoringa u kojemu dobavljač jamči pružatelju usluga faktoringa za obvezu kupca.

(2) U slučaju nenaplativosti predmeta faktoringa kod regresnog faktoringa pružatelj usluga faktoringa pored prava iz jamstva iz stavka 1. ovoga članka ima pravo potraživati i faktoring kamatu, faktoring naknadu, administrativnu naknadu te ostale troškove sukladno ugovoru o faktoringu bez primjene ograničenja iz odredbi koje uređuju odgovornost za naplativost ustupljenih tražbina sukladno zakonu kojim se uređuju obvezni odnosi.

(3) Bezregresni faktoring je faktoring u kojemu cjelokupni rizik naplate tereti pružatelja usluga faktoringa, a dobavljač ne odgovara za naplativost predmeta faktoringa.

Dobavljački (obrnuti) faktoring

Članak 11.

(1) Dobavljački (obrnuti) faktoring posebna je vrsta faktoringa u kojemu pružatelj usluge faktoringa i kupac, ugovaraju program plaćanja kupčevih dugovanja dobavljačima na način da se pružatelj usluge faktoringa obvezuje plaćati tražbine koje kupčevi dobavljači imaju prema kupcu prije dospijeća ili o dospijeću predmeta faktoringa na zahtjev dobavljača ili po uputi kupca, uz prijenos tako isplaćenih predmeta faktoringa s dobavljača na pružatelja usluge faktoringa.

(2) U slučaju dobavljačkog (obrnutog) faktoringa, ugovorom o faktoringu, pružatelj usluge faktoringa se obvezuje kupcu u određenom vremenskom periodu ili do nastupa druge određene okolnosti i sukladno uvjetima ugovora o faktoringu:

- po zahtjevu dobavljača otkupljivati predmete faktoringa koje dobavljač ili više njih ima prema kupcu, ili
- po uputi kupca stjecati predmete faktoringa ispunjavanjem predmeta faktoringa koje dobavljač ili više njih imaju prema kupcu, uz pristanak ili bez pristanka dobavljača,

uz pravo na naplatu faktoring kamate, faktoring naknade, administrativne naknade i drugih ugovorom o faktoringu utvrđenih troškova faktoringa.

(3) U slučaju dobavljačkog faktoringa kod kojega pružatelj usluga faktoringa preuzima obvezu stjecanja predmeta faktoringa plaćanjem predmeta faktoringa po uputi kupca bez pristanka dobavljača, faktoring kamata predstavlja kamatu koju pružatelj usluge faktoringa zaračunava na iznos plaćenog predmeta faktoringa prema dobavljaču za razdoblje između ispunjenja i dana podmirenja predmeta faktoringa od strane kupca prema pružatelju usluge faktoringa.

(4) Na dobavljački (obrnuti) faktoring sukladno se primjenjuju odredbe ovoga Zakona kojima je uređen faktoring.

Otkup mjenica

Članak 12.

(1) Na poslove faktoringa koji uključuju otkup mjenica primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje mjenica, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Faktoring društvo može vršiti otkup samo onih mjenica koje su izdane kao sredstvo podmirenja tražbine nastale s osnova isporuke dobara i pružanja usluga u tuzemstvu ili inozemstvu.

Ugovor o faktoringu

Članak 13.

(1) Posao faktoringa može se obavljati samo na temelju ugovora o faktoringu sklopljenog u pisanom obliku.

(2) Ugovorom o faktoringu pružatelj usluga faktoringa se obvezuje pružiti uslugu faktoringa dobavljaču uz pravo na naplatu kamate, faktoring naknade, administrativne naknade i drugih ugovorom utvrđenih troškova faktoringa.

Ugovorom o faktoringu ili posebnim pisanim sporazumom između faktora i snositelja troška može se ugovoriti da faktoring naknadu, administrativnu naknadu, kamatu i/ili druge ugovorom utvrđene troškove umjesto dobavljača snosi neka druga osoba koja je snositelj troška.

(3) Kupoprodajna cijena predmeta faktoringa predstavlja nominalni iznos predmeta faktoringa.

(4) Kamata za potrebe poslova faktoringa je kamata koju pružatelj usluga faktoringa zaračunava na predujmljeni dio kupoprodajne cijene predmeta faktoringa za razdoblje između isplate predujma i ugovorenog dana dospijeca plaćanja kupoprodajne cijene predmeta faktoringa.

(5) Ukoliko datum dospijeca plaćanja kupoprodajne cijene predmeta faktoringa nije ugovoren uzima se da je kao datum dospijeca plaćanja kupoprodajne cijene predmeta faktoringa kod regresnog faktoringa ugovoren dan na koji dužnik predmeta faktoringa ispuni svoju obvezu pružatelju usluga faktoringa bez obzira na datum dospijeca predmeta faktoringa (dan naplate predmeta faktoringa), a kod bezregresnog faktoringa datum dospijeca predmeta faktoringa.

Sadržaj ugovora o faktoringu

Članak 14.

(1) Ugovor o faktoringu obvezno mora sadržavati sljedeće odredbe, odnosno podatke:

1. podatke o ugovornim stranama (tvrtka, skraćena tvrtka, ime i prezime, sjedište, odnosno adresu stanovanja i osobni identifikacijski broj - OIB),
2. određenje faktoring posla s obzirom na obilježje i vrstu iz članka 8. ovoga Zakona,
3. određenje predmeta faktoringa,
4. određenje stope kamate i načina obračuna, odnosno naznaku da je navedeno utvrđeno posebnim sporazumom između pružatelja usluga faktoringa i snositelja troška kamate,
5. određenje faktoring naknade, administrativne naknade i ostalih troškova, odnosno naznaku da je navedeno utvrđeno posebnim sporazumom između pružatelja usluga faktoringa i snositelja tih troškova,
6. potpise ovlaštenih osoba svake ugovorne strane.

(2) Agencija će pravilnikom detaljnije propisati sadržaj ugovora o faktoringu.

Obavijest kupcu

Članak 15.

Obavijest kupcu o ustupu predmeta faktoringa valjana je bez obzira obuhvaća li jednu ili više tražbina te jesu li tražbine postojeće ili buduće.

Ustup predmeta faktoringa

Članak 16.

Na ustup predmeta faktoringa na pružatelja usluga faktoringa, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju obvezni odnosi.

Odgovornost za nedostatke

Članak 17.

(1) Dobavljač, osim kada je dobavljački faktoring izvršen bez dobavljačevog pristanka, jamči pružatelju usluga faktoringa za postojanje predmeta faktoringa i da nema pravnih smetnji za njegovo ostvarenje.

(2) Ukoliko se pokaže da postoje smetnje iz stavka 1. ovoga članka, a ugovorom o faktoringu nije izričito isključena odgovornost, pružatelj usluga faktoringa ima pravo regresa u odnosu na dobavljača iz stavka 1. ovoga članka sukladno odredbama ovoga Zakona koje uređuju regresni faktoring i kad je ugovoren bezregresni faktoring.

Obavljanje poslova faktoringa

Članak 18.

(1) Posao faktoringa može obavljati:

1. faktoring društvo iz članka 20. ovoga Zakona;
2. faktoring društvo iz druge države članice iz članka 59. ovoga Zakona;
3. podružnica faktoring društva iz treće države i faktoring društva iz druge države članice iz članka 61. ovoga Zakona.

(2) Osim subjekata iz stavka 1. ovoga članka, poslove faktoringa može obavljati kreditna institucija u skladu s propisima koji uređuju poslovanje kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj.

(3) Na kreditne institucije iz stavka 2. ovoga članka koje obavljaju poslove faktoringa primjenjuju se Opće odredbe ovoga Zakona kao i odredbe koje uređuju prava i obveze subjekata u poslovima faktoringa te ugovor o faktoringu (Glava I. i II.), a na subjekte iz stavka 1. točaka 2. i 3. ovoga članka, osim Općih odredbi ovoga Zakona primjenjuju se i odredbe ovoga Zakona kako je propisano odredbama članaka 60. i 63. ovoga Zakona.

(4) Na osobe iz stavka 1. točaka 2. i 3. ovoga članka koje obavljaju poslove faktoringa primjenjuju se odredbe članka 21. ovoga Zakona, a na kreditne institucije iz stavka 2. ovoga članka koje obavljaju poslove faktoringa primjenjuju se odredbe stavaka 4. i 5. članka 21. ovoga Zakona.

GLAVA III.

STATUSNE ODREDBE

Primjena odredbi zakona kojim se uređuju osnivanje, ustrojstvo i poslovanje
trgovačkih društava

Članak 19.

Na faktoring društva primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju osnivanje, ustrojstvo i poslovanje trgovačkih društava, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Factoring društvo

Članak 20.

(1) Faktoring društvo je pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je upisana u sudski registar na temelju odobrenja Agencije za obavljanje poslova faktoringa.

(2) Faktoring društvo može biti osnovano kao dioničko društvo ili kao društvo s ograničenom odgovornošću.

(3) Faktoring društvo se ne može upisati u sudski registar prije dobivanja odobrenja iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Izraze »faktoring«, »factoring« i njihove izvedenice može upisati u tvrtku ili koristiti u pravnom prometu samo faktoring društvo koje je dobilo odobrenje iz stavka 1. ovoga članka.

Djelatnost faktoring društava

Članak 21.

(1) Faktoring društvo smije obavljati samo poslove iz članaka 4., 8. i 12. ovoga Zakona kao poslovnu djelatnost na kontinuiranoj osnovi.

(2) Faktoring društvo može obavljati i poslove koji su u neposrednoj ili posrednoj vezi s poslovima faktoringa, a ti poslovi su naročito:

- prikupljanje, izrada, analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih osoba i fizičkih osoba koje obavljaju samostalne djelatnosti,
- upravljanje potraživanjima klijenata nastalih s osnova prodanih roba i pruženih usluga i savjetovanje u vezi s tim,
- izvozno financiranje na osnovi otkupa s diskontom i bez regresa dugoročnih nedospjelih tražbina osiguranih financijskim instrumentima (forfeiting),
- otkup dospjelih tražbina,
- izdavanje kreditnog pokrića prilikom obavljanja inozemnog faktoringa.

(3) Faktoring društvo ne smije vršiti otkup dospjelih nenaplaćenih plasmana ili otkup rizika i koristi s osnove dospjelih nenaplaćenih plasmana kreditne institucije kako je to

definirano zakonom kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga i relevantnim odlukama Hrvatske narodne banke, niti otkup dospjelih nenaplaćenih tražbina ili otkup rizika i koristi s osnove tih tražbina nastalih po osnovi onih financijskih usluga koje imaju osnovno obilježje i svrhu financiranje, a obavljaju ih i drugi subjekti na temelju propisa koji se na te subjekte primjenjuju.

(4) Dospijeće predmeta faktoringa u trenutku otkupa od strane faktoring društva ne smije biti duže od godine dana računajući od dana otkupa.

(5) Iznimno od ograničenja iz stavka 4. ovoga članka dospijeće predmeta faktoringa u trenutku otkupa od strane faktoring društva smije biti duže od godine dana u slučaju obavljanja izvoznog financiranja na osnovi otkupa s diskontom i bez regresa dugoročnih nedospjelih tražbina osiguranih financijskim instrumentima (forfeiting) te u slučajevima kada se kao vjerovnik predmeta faktoringa pojavljuje država.

(6) U slučaju otkupa dospjelih tražbina faktoring društvo može s dužnikom predmeta faktoringa ugovoriti novi rok dospjeća tražbina koji rok ne smije biti duži od godine dana računajući od dana otkupa.

(7) Agencija će pravilnikom detaljnije propisati uvjete i način obavljanja djelatnosti faktoring društava.

Temeljni kapital faktoring društva

Članak 22.

- (1) Temeljni kapital faktoring društva ne može biti manji od jedan (1) milijun kuna.
- (2) Temeljni kapital mora biti u cijelosti uplaćen u novcu prije upisa osnivanja.

Kapital faktoring društva

Članak 23.

(1) Faktoring društvo je obvezno uvijek održavati kapital u iznosu koji ne smije biti manji od iznosa najnižeg temeljnog kapitala iz članka 22. ovoga Zakona.

(2) U slučaju da kapital faktoring društva padne ispod razine minimalnog iznosa kapitala iz stavka 1. ovoga članka, Agencija može tom faktoring društvu naložiti neku od nadzornih mjera propisanih odredbama ovoga Zakona.

(3) Agencija će pravilnikom propisati kriterije i/ili pravila te dodatne zahtjeve za kapital faktoring društva.

Dionice

Članak 24.

(1) Ako je faktoring društvo osnovano kao dioničko društvo, dionice društva moraju glasiti na ime.

(2) Povlaštene dionice faktoring društva osnovanog kao dioničko društvo mogu biti do najviše 25% ukupnih dionica iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Dionice moraju biti izdane u nematerijaliziranom obliku.

Povezane osobe i neizravni udjel

Članak 25.

Povezanost, u smislu ovoga Zakona, označava povezanost dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba, odnosno subjekata, na jedan od sljedećih načina:

1. odnosom sudjelovanja,
2. odnosom kontrole.

Članak 26.

Sudjelovanje, u smislu ovoga Zakona, označava sudjelovanje neke osobe u drugoj pravnoj osobi ako:

1. ima izravna ili neizravna ulaganja na temelju kojih sudjeluje s 20% udjela ili više u kapitalu te pravne osobe ili glasačkim pravima u toj pravnoj osobi, ili
2. ima udjel u kapitalu te pravne osobe ili u glasačkim pravima u toj pravnoj osobi manji od 20%, a stečen je s namjerom da, na temelju trajne povezanosti s tom pravnom osobom, omogućiti utjecaj na njezino poslovanje.

Članak 27.

Kontrola, u smislu ovoga Zakona, označava odnos između matičnog društva i društva kćeri ili sličan odnos između bilo koje fizičke ili pravne osobe i nekog društva.

Članak 28.

(1) Neizravna ulaganja, u smislu ovoga Zakona, su ulaganja u kapital pravne osobe ili stjecanje glasačkih prava u toj pravnoj osobi preko treće osobe.

(2) Neizravni imatelj dionica, poslovnih udjela ili drugih prava koja mu osiguravaju udjel u kapitalu društva ili u glasačkim pravima u tom društvu jest:

1. osoba za čiji je račun druga osoba (izravni imatelj) stekla dionice, poslovne udjele ili druga prava u tom društvu,
2. osoba koja je s izravnim imateljem dionica, poslovnih udjela ili drugih prava u društvu povezana na način iz članka 25. ovoga Zakona kao i članovi uže obitelji te osobe ili
3. osoba koja je član uže obitelji izravnog imatelja.

(3) Članovima uže obitelji, u smislu ovoga Zakona, smatraju se:

1. bračni drug te osobe, odnosno osobe s kojom živi u zajedničkom kućanstvu koje, prema zakonu koji uređuje bračne i obiteljske odnose, ima zakonski položaj jednak kao bračna zajednica,
2. djeca, odnosno posvojena djeca,

3. ostale osobe koje su pod skrbništvom te osobe.

Povezanim osobama smatraju se i ostali oblici povezanosti u smislu zakona kojim se uređuju osnivanje, ustrojstvo i poslovanje trgovačkih društava.

Promjena imatelja kvalificiranih udjela faktoring društva

Članak 29.

(1) Svaka pravna ili fizička osoba (namjeravani stjecatelj) koje namjeravaju izravno ili neizravno steći ili povećati udjel u faktoring društvu što bi rezultiralo time da visina udjela u kapitalu ili u glasačkim pravima dosegne ili premaši 10%, 20%, 30% ili 50% ili da faktoring društvo postane ovisno društvo namjeravanog stjecatelja, dužne su prethodno podnijeti Agenciji zahtjev za izdavanje suglasnosti u pisanom obliku i dobiti suglasnost Agencije za to stjecanje.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati podatke o:

1. visini udjela koji se namjerava steći,
2. dokumentaciju iz članka 31. ovoga Zakona.

(3) Iznimno, na države kao pravne osobe ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela u faktoring društvu.

Članak 30.

(1) Svaka pravna ili fizička osoba koja namjerava izravno ili neizravno otuđiti kvalificirani udjel u faktoring društvu dužna je o tome obavijestiti Agenciju pisanim putem, navodeći visinu udjela koji namjerava otpustiti.

(2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka Agenciju je dužna obavijestiti i o namjeri smanjenja svog kvalificiranog udjela na način da udjel u kapitalu ili glasačkim pravima padne ispod granice od 20%, 30% ili 50%, ili ako faktoring društvo prestaje biti ovisno društvo te osobe.

(3) Ako faktoring društvo sazna za stjecanje ili otpuštanje kvalificiranog udjela u društvu koji prelazi ili padne ispod granice od 20%, 30% ili 50%, dužno je o tome odmah obavijestiti Agenciju.

Zahtjev za izdavanje suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela

Članak 31.

(1) Dokumentacija potrebna za procjenu koja se mora dostaviti Agenciji uz zahtjev za izdavanje suglasnosti za stjecanje ili povećanje mora biti prilagođena i primjerena namjeravanom stjecatelju i namjeravanom stjecanju.

(2) Agencija će pravilnikom propisati listu dokumentacije iz stavka 1. ovoga članka i kriterije na temelju kojih procjenjuje primjerenost i financijsko stanje namjeravanog stjecatelja kvalificiranog udjela.

Članak 32.

Ako se radi o stjecanju kvalificiranog udjela koje omogućava prevladavajući utjecaj ili kontrolu nad poslovanjem faktoring društva, namjeravani stjecatelj je, na zahtjev Agencije, dužan uz dokumentaciju iz članka 31. ovoga Zakona, zahtjevu priložiti i:

1. poslovni plan i strategiju faktoring društva u kojem stječe kvalificirani udjel s projekcijom bilance i računa dobiti i gubitka za prve tri poslovne godine,
2. promjene u upravljačkoj, organizacijskoj i kadrovskoj strukturi, ako se planiraju,
3. plan aktivnosti na području informacijske tehnologije, ako se planiraju promjene.

Postupak odlučivanja o suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela

Članak 33.

(1) Agencija će u roku dva radna dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva za stjecanje kvalificiranog udjela, podnositelja zahtjeva pisanim putem obavijestiti o zaprimanju zahtjeva s naznakom datuma kojim istječe rok za provođenje postupka odlučivanja.

(2) Agencija će u roku 56 dana od dana kada podnositelj zahtjeva zaprimi obavijest iz stavka 1. ovoga članka o zaprimanju zahtjeva i svih dokumenata koji se moraju priložiti zahtjevu, provesti postupak odlučivanja o suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela.

(3) Nakon donošenja odluke o zahtjevu Agencija će o tome, u roku dva radna dana od dana donošenja pisanim putem obavijestiti podnositelja zahtjeva.

(4) Ako Agencija ne odluči o zahtjevu u roku iz stavka 2. ovoga članka, smatra se da je izdala suglasnost za stjecanje kvalificiranog udjela.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, na zahtjev stjecatelja kvalificiranog udjela, Agencija mora u roku 8 dana od dana primitka ovoga zahtjeva, donijeti rješenje kojim se potvrđuje da je suglasnost izdana.

(6) Iznimno od odredbi stavaka 1. do 4. ovoga članka, ako se zahtjev za stjecanje kvalificiranog udjela podnosi zajedno sa zahtjevom za izdavanje odobrenja za obavljanje poslova faktoringa, Agencija donosi odluku o zahtjevu u roku iz članka 41. ovoga Zakona.

(7) Ako je Agencija zaprimila dva ili više zahtjeva za stjecanje kvalificiranog udjela, odnosit će se prema svim namjeravanim stjecateljima ravnopravno.

(8) Osoba koja je dobila suglasnost za stjecanje kvalificiranog udjela, dužna je provesti stjecanje u odnosu na koje je suglasnost izdana, u roku 6 mjeseci od dana izvršnosti rješenja o izdavanju suglasnosti za to stjecanje, u protivnom istekom toga roka izdana suglasnost prestaje važiti.

(9) Ako nastupi razlog iz stavka 8. ovoga članka i odobrenje prestane važiti, Agencija će donijeti rješenje kojim će ukinuti rješenje o odobrenju za stjecanje kvalificiranog udjela.

Odlučivanje o suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela

Članak 34.

Pri odlučivanju o izdavanju suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela, Agencija procjenjuje primjerenost i financijsko stanje namjeravanog stjecatelja kvalificiranog udjela prema sljedećim kriterijima:

1. ugledu namjeravanog stjecatelja,
2. ugledu, iskustvu i odgovarajućim sposobnostima osoba koje će nakon stjecanja voditi poslovanje faktoring društva,
3. financijskom stanju namjeravanog stjecatelja,
4. mogućnostima faktoring društva da se pridržava, odnosno nastavi pridržavati odredbi ovoga Zakona i drugih zakona i propisa primjenjivih na poslovanje faktoring društva,
5. postoje li opravdani razlozi za sumnju u skladu s propisima o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, da se predmetnim stjecanjem kvalificiranog udjela provodi ili pokušava provesti pranje novca ili financiranje terorizma, ili da predmetno stjecanje kvalificiranog udjela može povećati rizik od pranja novca ili financiranja terorizma.

Odbijanje zahtjeva za stjecanje kvalificiranog udjela

Članak 35.

Agencija će odbiti zahtjev za izdavanjem suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela ako:

1. ocijeni da primjerenost ili financijsko stanje stjecatelja kvalificiranog udjela ne zadovoljava kriterije iz članka 34. ovoga Zakona,
2. iz pravnog, odnosno financijskog položaja namjeravanog stjecatelja kvalificiranog udjela ili zbog djelatnosti, odnosno poslova koje obavlja namjeravani stjecatelj kvalificiranog udjela ili s njime povezane osobe ili zbog postupaka koje su namjeravani stjecatelji kvalificiranog udjela činili, proizlazi da bi moglo biti ugroženo poslovanje faktoring društva,
3. bi zbog djelatnosti ili poslova koje obavlja budući stjecatelj kvalificiranog udjela moglo biti onemogućeno ili znatno otežano obavljanje nadzora nad poslovanjem faktoring društva,
4. je stjecatelj kvalificiranog udjela dostavio netočne ili nepotpune podatke ili podatke koji dovode u zabludu, a ti su podaci bili značajni za donošenje odluke o izdavanju suglasnosti.

Članak 36.

(1) Osim dokumentacije iz članaka 31. i 32. ovoga Zakona, Agencija može, tijekom postupka obrade zahtjeva, zatražiti i druge podatke, odnosno dokumentaciju koju ocijeni potrebnom za odlučivanje o izdavanju suglasnosti uključujući informacije koje su propisane zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, a koju prikupljaju obveznici toga zakona.

(2) Agencija će, pri odlučivanju o izdavanju suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela ispitati primjerenost izvora sredstava kojima stjecatelj namjerava steći kvalificirani udjel u faktoring društvu.

(3) Agencija može, radi pribavljanja informacija potrebnih za odlučivanje o davanju suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela, obaviti provjeru podataka koje je dostavio namjeravani stjecatelj kvalificiranog udjela.

Pravne posljedice stjecanja bez suglasnosti i ukidanje rješenja o
suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela

Članak 37.

(1) Osoba koja stekne ili posjeduje poslovni udjel ili dionice protivno odredbama ovoga Zakona nema pravo glasa, odnosno sudjelovanja u upravljanju faktoring društvom na temelju poslovnog udjela ili dionica stečenih bez suglasnosti Agencije.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, Agencija će naložiti prodaju tako stečenih dionica ili poslovnih udjela.

(3) Agencija će donijeti rješenje kojim će ukinuti ili poništiti rješenje o suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela, u slučaju:

1. ako je imatelj kvalificiranog udjela dobio suglasnost davanjem neistinitih, netočnih podataka, podataka koji dovode u zabludu ili na drugi nepropisan način,
2. ako prestanu uvjeti propisani odredbama ovoga Zakona na temelju kojih je suglasnost za stjecanje kvalificiranog udjela izdana.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, osoba kojoj je ukinuto rješenje o suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela nema pravo glasa iz dionica ili poslovnih udjela za koje joj je ukinuto rješenje o suglasnosti. U tom slučaju, Agencija će naložiti prodaju stečenih dionica ili poslovnih udjela za koje je imatelju kvalificiranog udjela ukinuto rješenje o suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela.

(5) Troškove prodaje dionica ili poslovnih udjela iz stavka 4. ovoga članka podmiruje imatelj kvalificiranog udjela.

Suglasnost za stjecanje kvalificiranog udjela u drugoj pravnoj osobi

Članak 38.

(1) Faktoring društvo je, prije stjecanja udjela u drugoj pravnoj osobi na temelju kojeg izravno stječe ili povećava udjel u drugoj pravnoj osobi što bi rezultiralo time da visina udjela u kapitalu ili u glasačkim pravima dosegne ili premaši 10%, 20%, 30% ili 50% ili da ta pravna osoba postane društvo kći faktoring društva, dužno podnijeti Agenciji zahtjev za izdavanje suglasnosti u pisanom obliku i dobiti suglasnost Agencije za to stjecanje.

(2) Dokumentacija potrebna za procjenu pravne osobe u kojoj faktoring društvo stječe ili povećava kvalificirani udjel i učinaka namjeravanog stjecanja na poslovanje faktoring društva koja se mora dostaviti Agenciji uz zahtjev za izdavanje suglasnosti za stjecanje ili povećanje kvalificiranog udjela mora biti prilagođena i primjerena pravnoj osobi u kojoj faktoring društvo stječe ili povećava kvalificirani udjel i namjeravanom stjecanju.

(3) Agencija će pravilnikom propisati listu dokumentacije iz stavka 2. ovoga članka i kriterije na temelju kojih procjenjuje primjerenost i financijsko stanje pravne osobe u kojoj faktoring društvo stječe ili povećava kvalificirani udjel.

(4) Ako faktoring društvo namjerava prodati ili na drugi način otuđiti udjel u drugoj pravnoj osobi tako da bi se na taj način smanjio njegov udjel ispod granice navedene u stavku 1. ovoga članka, o svojoj namjeri dužno je, pisanim putem, obavijestiti Agenciju.

(5) Na suglasnost faktoring društvu za stjecanje kvalificiranog udjela u drugoj pravnoj osobi na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članaka 34., 35., 36. i 37. ovoga Zakona.

Odobrenje za obavljanje poslova faktoringa

Članak 39.

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje poslova faktoringa podnose osnivači faktoring društva, a odobrenje izdaje Agencija.

(2) Zahtjevu za izdavanje odobrenja iz stavka 1. ovoga članka potrebno je priložiti:

1. osnivački akt,
2. poslovni plan za prve tri poslovne godine koji sadrži predviđenu bilancu i račun dobiti i gubitka te opis informacijskog sustava,
3. popis osnivača faktoring društva u kojem su navedeni svi identifikacijski podaci osnivača,
4. ukupni nominalni iznos dionica, odnosno poslovnih udjela svakoga od osnivača i njihov postotni udjel u temeljnom kapitalu faktoring društva,
5. dokaz o osiguranim sredstvima za osnivanje društva i uplati temeljnog kapitala,
6. za osnivače – pravne osobe koji su imatelji kvalificiranih udjela izvod iz sudskog registra, odnosno drugog odgovarajućeg javnog registra i revidirane financijske izvještaje za posljednje dvije poslovne godine, a ako je osnivač kao poduzetnik u smislu propisa kojima se uređuje računovodstvo posluje kraće od dvije poslovne godine, tada je potrebno priložiti revidirane financijske izvještaje većinskog člana društva ili većinskog dioničara osnivača,
7. ako je osnivač dioničko društvo ispis iz registra dioničara, ako je osnivač društvo s ograničenom odgovornošću, popis članova društva,
8. prijedlog članova uprave i sastav nadzornog odbora.

(3) Osnivačkim aktom iz stavka 2. točke 1. ovoga članka smatra se statut, društveni ugovor, odnosno izjava o osnivanju sukladno Zakonu o trgovačkim društvima.

(4) Zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje poslova faktoringa može podnijeti i osnovano društvo s ograničenom odgovornošću ili dioničko društvo, pod uvjetom da u portfelju nema bilo kojih sklopljenih poslova koji se u trenutku podnošenja zahtjeva izvršavaju, pri čemu zahtjev za izdavanje odobrenja podnosi uprava društva. Takav zahtjev treba sadržavati odgovarajuću dokumentaciju propisanu odredbama stavka 2. ovoga članka kao i izjavu uprave društva da društvo u portfelju nema bilo kojih sklopljenih poslova koji se u trenutku podnošenja zahtjeva izvršavaju.

(5) Društvo iz stavka 4. ovoga članka mora dobiti odobrenje za obavljanje poslova faktoringa prije upisa promjene djelatnosti društva u sudski registar.

(6) Odobrenje se izdaje na neodređeno vrijeme, ne može se prenijeti na drugu osobu i ne vrijedi za pravnog slijednika.

(7) Faktoring društvo je dužno trajno udovoljavati uvjetima pod kojima mu je Agencija izdala odobrenje za obavljanje poslova faktoringa.

Spajanje postupaka pri odlučivanju o zahtjevu za izdavanje odobrenja
za obavljanje poslova faktoringa

Članak 40.

Agencija će istodobno i objedinjeno odlučivati o sljedećim zahtjevima pri izdavanju odobrenja za obavljanje poslova faktoringa:

1. o zahtjevu osnivača ili uprave društva za izdavanje odobrenja za obavljanje poslova faktoringa,
2. o zahtjevu za stjecanje kvalificiranog udjela,
3. o zahtjevu za izdavanje suglasnosti za članove uprave.

Izdavanje odobrenja za obavljanje poslova faktoringa

Članak 41.

Agencija je dužna u roku 60 dana od dana primitka urednog zahtjeva iz članka 39. ovoga Zakona izdati odobrenje za obavljanje poslova faktoringa ili odbiti zahtjev.

Odbijanje zahtjeva za izdavanjem odobrenja za obavljanje poslova faktoringa

Članak 42.

Agencija će odbiti zahtjev za izdavanjem odobrenja za obavljanje poslova faktoringa:

1. ako iz osnivačkog akta i druge dokumentacije društva, odnosno društva u osnivanju, koja se u skladu s odredbom članka 39. ovoga Zakona prilaže uz zahtjev, proizlazi da društvo, odnosno društvo u osnivanju ne ispunjava sve pretpostavke u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona za poslovanje kao faktoring društvo te nisu osigurani svi kadrovski, tehnički i organizacijski uvjeti za poslovanje faktoring društva određeni ovim Zakonom,
2. ako su odredbe osnivačkog akta društva, odnosno društva u osnivanju u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona i drugih propisa koji se primjenjuju na faktoring društva,
3. ako postoji neki od razloga iz članka 35. ovoga Zakona za odbijanje zahtjeva za stjecanje kvalificiranog udjela,
4. ako osobe predložene za članove uprave ne ispunjavaju uvjete za izdavanje suglasnosti za člana uprave, odnosno ako Agencija odbije izdati suglasnosti za članove uprave,
5. ako bi obavljanje nadzora nad faktoring društvom prema odredbama ovoga Zakona bilo otežano ili onemogućeno zbog uske povezanosti faktoring društva s drugim pravnim ili fizičkim osobama ili ako postoje drugi razlozi zbog kojih nije moguće provesti nadzor.

Ukidanje i prestanak važenja odobrenja za obavljanje poslova faktoringa

Članak 43.

(1) Odobrenje za obavljanje poslova faktoringa ukida se:

1. danom otvaranja stečajnog postupka nad faktoring društvom,
2. u slučaju kada faktoring društvo donese odluku o prestanku poslovanja kao faktoring društvo,
3. nastupanjem pravnih posljedica prijenosa faktoring poslovanja na drugo faktoring društvo.

(2) Odobrenje za obavljanje poslova faktoringa prestaje važiti:

1. zaključenjem postupka likvidacije faktoring društva,
2. ako dođe do prestanka faktoring društva.

(3) Faktoring društvo može donijeti odluku o prestanku poslovanja kao faktoring društvo i nastaviti poslovati kao drugo trgovačko društvo pod uvjetom da u portfelju nema važećih ugovora o faktoringu, ili pod uvjetom da na drugo faktoring društvo prenese svoje faktoring poslovanje.

(4) Faktoring društvo iz stavka 3. ovoga članka dužno je, prije upisa odluke o promjeni predmeta poslovanja u sudski registar, dobiti rješenje Agencije o ukidanju odobrenja za obavljanje poslova faktoringa.

(5) Agencija će donijeti rješenje o ukidanju odobrenja, kada, uz druge uvjete potrebne za prestanak poslovanja kao faktoring društva, utvrdi i da faktoring društvo u portfelju nema važećih faktoring ugovora, ili da je prenijelo svoje faktoring poslovanje na drugo faktoring društvo.

(6) Ako faktoring društvo iz stavka 3. ovoga članka donese odluku o prestanku poslovanja kao faktoring društvo, a u portfelju ima važećih ugovora o faktoringu, a nije pronašlo faktoring društvo i na njega nije prenijelo svoje faktoring poslovanje, dužno je pokrenuti postupak likvidacije u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(7) U slučaju prijenosa faktoring poslovanja iz stavka 3. ovoga članka, faktoring društva koja sudjeluju u tom postupku dužna su o toj namjeri u pisanom obliku obavijestiti Agenciju, obaviti prethodne konzultacije s Agencijom te dobiti suglasnost Agencije za taj prijenos.

(8) U slučaju prestanka važenja odobrenja za obavljanje poslova faktoringa iz razloga navedenog u stavku 2. točki 2. ovoga članka, Agencija će donijeti rješenje o ukidanju odobrenja za obavljanje poslova faktoringa i o tome obavijestiti i nadležni trgovački sud.

Statusne promjene faktoring društva

Članak 44.

(1) Ako je faktoring društvo uključeno u pripajanje, spajanje ili podjelu društva, mora za to pripajanje, spajanje ili podjelu dobiti suglasnost Agencije.

(2) Za odlučivanje o izdavanju suglasnosti za statusne promjene iz stavka 1. ovoga članka, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovoga Zakona za izdavanje odobrenja za obavljanje poslova faktoringa.

(3) Ako uslijed statusne promjene faktoring društva nastane novo faktoring društvo, to društvo mora prije upisa statusne promjene u sudski registar od Agencije dobiti odobrenje za obavljanje poslova faktoringa.

(4) Faktoring društvo može biti uključeno i u druge statusne promjene na koje se, na odgovarajući način, primjenjuju stavci 1. do 3. ovoga članka.

Organi faktoring društva

Članak 45.

Organi faktoring društva su:

1. kod dioničkog društva - glavna skupština, uprava i nadzorni odbor, odnosno upravni odbor,
2. kod društva s ograničenom odgovornošću - skupština, uprava i nadzorni odbor.

Uprava faktoring društva

Članak 46.

(1) Uprava faktoring društva mora imati najmanje dva člana koji vode poslove i zastupaju faktoring društvo.

(2) Ako osnivačkim aktom faktoring društva nije drugačije određeno, članovi uprave vode poslove i zajedno zastupaju faktoring društvo.

(3) Najmanje jedan član uprave faktoring društva mora poznavati hrvatski jezik dovoljno da bi mogao obavljati tu funkciju.

(4) Članovi uprave faktoring društva moraju biti u radnom odnosu s faktoring društvom na puno radno vrijeme.

(5) Uprava mora voditi poslove faktoring društva s područja Republike Hrvatske.

(6) Uprava faktoring društva može, ovlastiti prokurista (jednog ili više njih) za zastupanje faktoring društva, odnosno sklapanje ugovora i poduzimanje pravnih radnji u ime i za račun faktoring društva koje proizlaze iz djelatnosti faktoring društva, samo zajedno s najmanje jednim članom uprave faktoring društva.

(7) Uvjeti koje treba ispunjavati osoba kojoj se daje prokura, ovlašteno tijelo za dodjelu prokure, vrsta i način davanje prokure, opseg ovlasti iz prokure, uključujući i ograničenja u poduzimanju radnji od strane prokuriste, utvrđuju se osnivačkim aktom faktoring društva.

(8) Sve odredbe ovoga Zakona koje se odnose na upravu faktoring društva primjenjuju se, na odgovarajući način, i na upravni odbor faktoring društva.

Uvjeti za člana uprave faktoring društva

Članak 47.

(1) Član uprave faktoring društva može biti osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. ima odgovarajuće stručne kvalifikacije, sposobnost i iskustvo potrebno za vođenje poslova faktoring društva,
2. nije bila član nadzornog odbora, član uprave ili osoba na drugom rukovodećem položaju u faktoring društvu, odnosno drugom trgovačkom društvu kada je nad njim otvoren stečajni postupak, donesena odluka o prisilnoj likvidaciji ili kojem je ukinuto odobrenje za rad, osim ako nadležno tijelo ocijeni da ta osoba nije svojim nesavjesnim ili nestručnim radom i postupanjem utjecala na prouzročenje stečaja, prisilne likvidacije ili ukidanje odobrenja za rad,
3. nad čijom imovinom (dužnik pojedinac) nije otvoren ili zaključen stečajni postupak,
4. ima dobar ugled,
5. nije pravomoćno osuđena za kazneno djelo protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom te ni za jedno od sljedećih kaznenih djela:
 - prijevare,
 - protiv imovine, kod kojih se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti,
 - protiv gospodarstva,
 - pravosuđa,
 - krivotvorenja,
 - protiv službene dužnosti,
 - za odavanje tajnih podataka,
 - za pranje novca,
 - za financiranje terorizma te
 - protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva.
6. nije pravomoćno osuđena za prekršaj ili kazneno djelo koje predstavlja grubo i trajno kršenje propisa iz djelatnosti Agencije, Hrvatske narodne banke ili drugog nadležnog tijela, a to su naročito prekršaji ili kaznena djela iz:
 - zakona koji regulira osnivanje i poslovanje trgovačkih društava,
 - zakona koji regulira tržište kapitala,
 - zakona koji regulira tržište vrijednosnih papira,
 - zakona koji regulira poslovanje kreditnih institucija,
 - zakona koji regulira područje osiguranja,
 - zakona koji regulira područje leasinga,
 - zakona koji reguliraju osnivanje i rad investicijskih fondova i društava za upravljanje istima,
 - zakona koji reguliraju osnivanje i rad obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova te društava za upravljanje istima,
 - zakona kojim se reguliraju mirovinska osiguravajuća društva,
 - zakona koji regulira preuzimanje dioničkih društava,
 - zakona koji reguliraju područje računovodstva,
 - zakona koji reguliraju poreze.
7. za koju je na osnovi dosadašnjeg ponašanja moguće opravdano zaključiti da će pošteno i savjesno obavljati poslove člana uprave faktoring društva,
8. ispunjava uvjete za člana uprave propisane zakonom koji uređuje osnivanje i poslovanje trgovačkih društava,
9. nije član uprave, odnosno prokurist drugoga trgovačkog društva,

10. član uprave faktoring društva ne može biti osoba kojoj je Agencija odbila izdati odobrenje za obavljanje funkcije člana uprave i to najmanje godinu dana od dana donošenja rješenja kojim se odbija zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave,
11. nije bila razriješena dužnosti člana uprave faktoring društva po nalogu Agencije iz članka 95. ovoga Zakona.

(2) Član uprave ili prokurist faktoring društva ne može biti članom uprave, nadzornog odbora ili prokuristom:

1. bilo kojeg drugog faktoring društva,
2. društva za upravljanje investicijskim fondovima,
3. depozitara,
4. kreditne institucije,
5. investicijskog društva,
6. obveznog mirovinskog društva,
7. dobrovoljnog mirovinskog društva,
8. društva za osiguranje,
9. društva za reosiguranje,
10. mirovinskog osiguravajućeg društva,
11. bilo koje povezane osobe u odnosu na subjekte iz točke 1. ovoga stavka,
12. drugih pravnih osoba koje posluju na temelju odobrenja ili dozvole Agencije.

(3) Pod stručnim kvalifikacijama i iskustvom iz stavka 1. točke 1. ovoga članka podrazumijeva se najmanje trogodišnje iskustvo na rukovodećim položajima u faktoring društvu ili na rukovodećim položajima u kreditnoj instituciji na poslovima faktoringa, odnosno pet godina iskustva u vođenju poslova koji se mogu usporediti s poslovima iz djelatnosti faktoring društva ili iskustva stečenog na drugim rukovodećim položajima u društvima koja obavljaju poslove koji se mogu usporediti s poslovima iz djelatnosti faktoring društva.

(4) Smatra se da fizička osoba koja nije državljanin Republike Hrvatske ispunjava uvjete o nekažnjavanju iz stavka 1. točke 5. ovoga članka ako nije pravomoćno osuđena za djela koja po svom opisu odgovaraju tim djelima.

Suglasnost za obavljanje funkcije člana uprave faktoring društva

Članak 48.

(1) Članom uprave faktoring društva može biti imenovana samo osoba koja od Agencije dobije suglasnost za obavljanje funkcije člana uprave faktoring društva.

(2) Zahtjev za izdavanje suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka podnosi kandidat za člana uprave faktoring društva uz obvezno priloženu pisanu odluku ili suglasnost organa u faktoring društvu nadležnog za imenovanje članova uprave za mandat koji ne može biti duži od pet godina.

(3) Iznimno, ako člana uprave faktoring društva imenuje nadležni sud u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima, njegov mandat ne može trajati duže od 6 mjeseci, ali i u tom slučaju osoba koja se imenuje mora ispunjavati uvjete iz članka 47. ovoga Zakona.

(4) U postupku odlučivanja o suglasnosti, Agencija izdaje suglasnost iz stavka 1. ovoga članka na rok predloženog trajanja mandata.

(5) Zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka moraju se priložiti dokazi o ispunjavanju uvjeta iz članka 47. ovoga Zakona i pravilnika iz stavka 6. ovoga članka.

(6) Agencija će pravilnikom pobliže propisati uvjete iz članka 47. ovoga Zakona za članstvo u upravi faktoring društva, izdavanje suglasnosti te dokumentaciju koja se prilaže zahtjevu za izdavanje suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave faktoring društva.

(7) U postupku odlučivanja o suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka, Agencija može zatražiti da kandidat za člana uprave faktoring društva predstavi program vođenja poslova faktoring društva za razdoblje mandata na koje se imenuje član uprave.

(8) Agencija će pravilnikom pobliže propisati sadržaj programa vođenja poslova faktoring društva iz stavka 7. ovoga članka, kao i postupak i kriterije za ocjenjivanje programa i kandidata koji predstavljaju program.

(9) Osoba koja je dobila suglasnost Agencije za obavljanje funkcije člana uprave faktoring društva, prije imenovanja na funkciju člana uprave drugog faktoring društva mora ponovno dobiti suglasnost Agencije. Na izdavanje ove suglasnosti na odgovarajući način se primjenjuju odredbe stavaka 5., 6., 7. i 8. ovoga članka.

(10) U slučaju kada nadležni organ faktoring društva želi ponovno imenovati osobu koja je već dobila suglasnost za obavljanje funkcije člana uprave faktoring društva, kandidat za člana uprave faktoring društva uz priloženu pisanu odluku ili suglasnost organa u faktoring društvu nadležnog za imenovanje članova uprave dužan je Agenciji podnijeti zahtjev za izdavanje suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka za novi mandat najmanje 3 mjeseca prije isteka mandata člana uprave.

(11) Osoba koja je već dobila suglasnost za obavljanje funkcije člana uprave faktoring društva i koju nadležni organ faktoring društva želi ponovno imenovati dužna je ponovno proći postupak propisan ovim Zakonom i pravilnicima iz stavaka 6. i 8. ovoga članka.

Članak 49.

Agencija će odbiti izdati rješenje o suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave faktoring društva ako:

1. predložena osoba ne ispunjava uvjete propisane odredbama članka 47. ovoga Zakona i odredbama pravilnika iz članka 48. stavka 6. ovoga Zakona,
2. Agencija raspolaže objektivnim i dokazivim razlozima zbog kojih se može pretpostaviti da bi djelatnosti i poslovi kojima se osoba bavi ili se bavila, predstavljali prijetnju upravljanju faktoring društvom,
3. su u zahtjevu za izdavanje suglasnosti navedeni podaci netočni, neistiniti ili podaci koji dovode u zabludu.

Ukidanje rješenja o suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave faktoring društva

Članak 50.

(1) Agencija će donijeti rješenje kojim će ukinuti ili poništiti rješenje o suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave faktoring društva ako:

1. osoba u roku šest mjeseci od izvršnosti rješenja o izdavanju suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave ne bude imenovana i ne stupi na dužnost člana uprave faktoring društva na koje se suglasnost odnosi, a postupak izdavanja suglasnosti bio je spojen s postupkom izdavanja odobrenja za obavljanje poslova faktoringa,
2. osoba u roku tri mjeseca od izvršnosti suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave ne bude imenovana i ne stupi na dužnost člana uprave faktoring društva na koje se suglasnost odnosi,
3. osobi prestaje funkcija člana uprave faktoring društva, na koju se suglasnost odnosi, s danom prestanka funkcije,
4. osobi prestane radni odnos s faktoring društvom, na koje se suglasnost odnosi, s danom prestanka radnog odnosa, odnosno istekom mandata člana uprave na koji se suglasnost odnosi.
5. ako član uprave ne ispunjava uvjete pod kojim mu je suglasnost izdana,
6. ako je suglasnost izdana uslijed prešućivanja bitnih činjenica ili na temelju neistinitih, netočnih podataka i podataka koji dovode u zabludu, odnosno na koji drugi nepropisan način,
7. ako je član uprave faktoring društva ozbiljno i sustavno kršio ovaj Zakon, propise donesene na temelju ovoga Zakona i druge zakonske propise, a osobito ako je zbog toga ugrožena likvidnost ili održavanje kapitala faktoring društva,
8. ako član uprave nije osigurao provođenje ili nije proveo nadzorne mjere koje je naložila Agencija,
9. ako član uprave nije osigurao adekvatnu organizacijsku strukturu ili sustav upravljanja rizicima faktoring društva,
10. ako su prestali postojati uvjeti iz Zakona o trgovačkim društvima za člana uprave,
11. ako utvrdi da je član uprave u sukobu interesa zbog kojeg ne može ispunjavati obveze i dužnosti s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika,
12. ako član uprave redovito ne ispunjava obvezu utvrđivanja i ocjenjivanja učinkovitosti politika, mjera i internih procedura vezanih za usklađenost faktoring društva s ovim Zakonom ili obvezu poduzimanja odgovarajućih mjera u cilju ispravljanja nedostataka, odnosno nepravilnosti u poslovanju faktoring društva.

(2) Iznimno, u slučajevima iz stavka 1. točaka 8., 9., 11. i 12. ovoga članka, Agencija može umjesto ukidanja rješenja donijeti rješenje kojim će privremeno zabraniti obavljanje funkcije člana uprave faktoring društva.

(3) O tužbama protiv rješenja Agencije iz stavka 1. ovoga članka, nadležni upravni sud odlučit će u hitnom postupku.

Pravne posljedice ukidanja rješenja o suglasnosti za obavljanje funkcije
člana uprave faktoring društva

Članak 51.

(1) Ako Agencija ukinе suglasnost za obavljanje funkcije člana uprave, faktoring društvo obvezno je bez odgode donijeti odluku o opozivu imenovanja tog člana uprave.

(2) Ako je članu uprave ukinuto rješenje o suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave ili u drugim slučajevima prijevremenog prestanka mandata člana uprave, nadležni organ prema osnivačkom aktu faktoring društva, dužan je u roku 90 dana od dana prestanka funkcije člana, odnosno članova uprave pribaviti suglasnost Agencije i imenovati novoga člana, odnosno nove članove uprave, ako faktoring društvo ne bi imalo minimalan broj članova uprave u skladu s osnivačkim aktom i/ili ovim Zakonom.

(3) Agencija objedinjuje oba postupka ako je protiv člana uprave započeti postupak za ukidanje rješenja o suglasnosti za člana uprave u slučaju iz članka 50. stavka 1. točke 7. ovoga Zakona, a zbog kojih je protiv faktoring društva započet postupak za ukidanje rješenja o odobrenju za obavljanje poslova faktoringa.

(4) U slučaju kada uprava faktoring društva nije u punom sastavu ili kad članovi uprave faktoring društva ne mogu obavljati svoju funkciju iz nekih drugih razloga koji nisu navedeni u stavku 2. ovoga članka, nadležni organ prema osnivačkom aktu faktoring društva može, bez prethodne suglasnosti Agencije, jednokratno imenovati članove nadzornog odbora za zamjenike članova uprave i to najviše na rok od tri mjeseca, ako je to nužno zbog osiguranja poslovanja faktoring društva i otklanjanja štetnih posljedica za faktoring društvo i o tome u roku 3 dana od dana imenovanja pisanim putem obavijestiti Agenciju.

Obveze i odgovornosti članova uprave faktoring društva

Članak 52.

Factoring društvo, odnosno članovi njegove uprave i nadzornog odbora, dužni su:

1. u obavljanju djelatnosti, odnosno svojih dužnosti, postupati savjesno i pošteno u skladu s pravilima struke i najboljim interesima klijenata, kao i štiti integritet faktoring tržišta,
2. u izvršavanju svojih dužnosti postupati s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika,
3. pribaviti i učinkovito koristiti sredstva i procedure potrebne za uredno obavljanje djelatnosti faktoring društva,
4. pridržavati se odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, odnosno u skladu s drugim zakonima kojima se uređuje poslovanje faktoring društava te propisima donesenim na temelju tih zakona.

Nadzorni odbor faktoring društva

Članak 53.

(1) Faktoring društvo mora imati nadzorni odbor.

(2) Nadzorni odbor faktoring društva sastoji se od najmanje tri člana.

(3) Osnivačkim aktom faktoring društva može se odrediti da nadzorni odbor ima više članova, ali njihov broj mora biti neparan.

(4) Na nadzorni odbor faktoring društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje trgovačkih društava i drugih propisa koji se primjenjuju na članove nadzornog odbora trgovačkog društva.

Uvjeti za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora faktoring društva

Članak 54.

(1) Za člana nadzornog odbora faktoring društva može biti izabrana ili imenovana osoba koja ima dobar ugled, odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo za nadziranje vođenja poslova faktoring društva.

(2) Smatra se da je uvjet iz stavka 1. ovoga članka osobito ispunjen ako osoba ima relevantno iskustvo stečeno u rukovođenju poslovima ili u poslovima nadzora nad vođenjem poslova faktoring društva ili drugog trgovačkog društva usporedive djelatnosti s poslovima iz djelatnosti faktoring društva.

(3) Agencija može naložiti faktoring društvu sazivanje skupštine faktoring društva i predlaganje opoziva člana nadzornog odbora faktoring društva ako:

1. član nadzornog odbora krši ili ne obavlja svoje dužnosti određene ovim i drugim zakonima te propisima donesenim na temelju tih zakona,
2. postoji ili nastupi zapreka za imenovanje ili izbor člana nadzornog odbora,
3. član nadzornog odbora ne ispunjava uvjete iz stavaka 1. i 4. ovoga članka.

(4) Agencija će pravilnikom detaljnije propisati uvjete kojima moraju udovoljavati članovi nadzornog odbora faktoring društva.

Nadležnosti i ovlasti nadzornog odbora faktoring društva

Članak 55.

Osim nadležnosti i ovlasti koje nadzorni odbor ima prema odredbama zakona koji uređuje osnivanje i poslovanje trgovačkih društava, nadzorni odbor faktoring društva nadležan je i za davanje suglasnosti upravi faktoring društva:

1. za određivanje poslovne politike faktoring društva,
2. na financijski plan faktoring društva,
3. na organizaciju sustava unutarnjih kontrola i sustava upravljanja rizicima,
4. na godišnji plan faktoring društva,

te za odlučivanje o drugim pitanjima određenim ovim Zakonom.

Dužnosti i odgovornosti nadzornog odbora faktoring društva

Članak 56.

Nadzorni odbor faktoring društva, osim nadležnosti i ovlasti iz članka 55. ovoga Zakona, dužan je:

1. nadzirati primjerenost postupanja i učinkovitost rada interne revizije,
2. dati svoje mišljenje Agenciji o nalogima Agencije u postupcima nadzora faktoring društva i to u roku 30 dana od dana primitka zapisnika Agencije o obavljenom nadzoru te nadzirati postupanje faktoring društva u skladu s nalogima i rješenjima Agencije,
3. podnijeti izvješće skupštini faktoring društva o nalogima Agencije te postupcima iz točke 2. ovoga članka,
4. odlučiti o davanju suglasnosti na financijske izvještaje te o njima pisanim putem izvijestiti skupštinu faktoring društva,
5. obrazložiti skupštini faktoring društva svoje mišljenje o godišnjem izvješću interne revizije i o godišnjem izvješću uprave.

GLAVA IV.

OBAVLJANJE POSLOVA FAKTORINGA IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE

Obavljanje poslova faktoringa u drugoj državi članici

Članak 57.

(1) Faktoring društvo koje ispunjava uvjete za obavljanje poslova faktoringa kao uzajamno priznatih usluga izvan područja Republike Hrvatske prema zakonu kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga obavlja poslove faktoringa u državi članici sukladno zakonu kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga.

(2) Faktoring društvo koje ne ispunjava uvjete za obavljanje poslova faktoringa kao uzajamno priznatih usluga izvan područja Republike Hrvatske prema zakonu kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga, može obavljati te poslove putem podružnice.

(3) Faktoring društvo iz stavka 2. ovoga članka dužno je za osnivanje podružnice u državi članici podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja Agenciji te priložiti:

1. poslovni plan podružnice za iduće tri godine, koji mora sadržavati vrstu, opseg i način obavljanja poslova faktoringa koje namjerava obavljati putem podružnice, organizacijski ustroj podružnice te opis mjera, strategija i politika upravljanja rizicima uspostavljenih u faktoring društvu,
2. popis imena i prezimena i adresa fizičkih osoba koje su ovlaštene i odgovorne za vođenje poslova podružnice,
3. tvrtku i sjedište podružnice u državi članici,

4. adresu u državi članici na kojoj će Agencija moći dobiti dokumentaciju o podružnici i način dobivanja dokumentacije o poslovanju podružnice.

(4) Agencija može u roku 30 dana od zaprimanja zahtjeva iz stavka 3. ovoga članka zatražiti i drugu dokumentaciju. Ako je Agencija zatražila dodatnu dokumentaciju, dan njezine dostave smatra se danom zaprimanja urednog zahtjeva.

(5) Agencija će najkasnije u roku 60 dana od dana dostave urednog zahtjeva odlučiti o zahtjevu faktoring društva za osnivanje podružnice.

(6) Agencija će bez odgađanja dostaviti nadležnom tijelu države članice domaćina obavijest o izdavanju odobrenja zajedno s prilogima iz stavka 3. ovoga članka.

(7) Agencija može odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za osnivanje podružnice u državi članici ako je, uzimajući u obzir propise države članice u kojoj faktoring društvo namjerava osnovati podružnicu ili praksu vezanu uz provođenje tih propisa, vjerojatno da će obavljanje nadzora nad podružnicom prema odredbama ovoga Zakona biti otežano ili onemogućeno.

(8) Faktoring društvo iz stavka 2. ovoga članka ne smije započeti obavljati poslove faktoringa u drugoj državi članici bez pribavljanja svih potrebnih odobrenja i suglasnosti sukladno propisima države članice.

(9) Međusobna suradnja i razmjena podataka između Agencije i nadzornog tijela države članice može biti uređena posebnim propisima, odnosno sporazumima.

Obavljanje poslova faktoringa u trećoj državi

Članak 58.

(1) Faktoring društvo može obavljati poslove faktoringa u trećoj državi samo putem podružnice.

(2) Za osnivanje podružnice u trećoj državi faktoring društvo mora prethodno dobiti odobrenje Agencije.

(3) Uz zahtjev za dobivanje odobrenja iz stavka 2. ovoga članka, faktoring društvo mora priložiti:

1. poslovni plan podružnice za sljedeće tri godine, koji mora sadržavati vrstu i opseg faktoring poslova koje namjerava obavljati putem podružnice, organizacijski ustroj podružnice, te opis mjera, strategija i politika upravljanja rizicima uspostavljenih u faktoring društvu,
2. popis imena i prezimena i adresa fizičkih osoba koje su ovlaštene i odgovorne za vođenje poslova podružnice,
3. tvrtku i sjedište podružnice,
4. adresu u trećoj državi na kojoj će Agencija moći dobiti dokumentaciju o podružnici i način dobivanja dokumentacije o poslovanju podružnice.

(4) Agencija može odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za osnivanje podružnice u trećoj državi ako je, uzimajući u obzir propise treće države u kojoj faktoringa društvo

namjerava osnovati podružnicu ili praksu vezanu uz provođenje tih propisa, vjerojatno da će obavljanje nadzora nad podružnicom prema odredbama ovoga Zakona biti otežano ili onemogućeno.

(5) Međusobna suradnja i razmjena podataka između Agencije i nadzornog tijela treće države može biti uređena posebnim propisima, odnosno sporazumima.

GLAVA V.

OBAVLJANJE POSLOVA FAKTORINGA FAKTORING DRUŠTAVA IZ DRUGIH DRŽAVA ČLANICA I TREĆIH DRŽAVA

Obavljanje poslova faktoringa faktoring društva iz druge države članice

Članak 59.

(1) Faktoring društvo koje ispunjava uvjete za obavljanje poslova faktoringa kao uzajamno priznatih usluga prema zakonu kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga iz druge države članice može obavljati poslove faktoringa na području Republike Hrvatske sukladno zakonu kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga.

(2) Faktoring društvo koje je u skladu s propisima države članice ovlašteno obavljati poslove faktoringa u toj državi članici, a koje ne ispunjava uvjete za poslovanje kao financijska institucija koja obavlja te poslove kao uzajamno priznatu uslugu te druge propisane uvjete u skladu sa zakonom kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga, može obavljati te poslove na području Republike Hrvatske samo putem podružnice prema odredbama članaka 61., 62. i 63. ovoga Zakona.

Članak 60.

(1) Na neposredno obavljanje poslova faktoringa, faktoring društva iz druge države članice iz članka 59. stavka 1. ovoga Zakona na području Republike Hrvatske, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se odnose na: članke 13. i 14., članke 15. do 17., članke 101. do 103., članke 110. do 113. ovoga Zakona te odredbe propisa Republike Hrvatske kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(2) Na obavljanje poslova faktoringa faktoring društva iz druge države članice iz članka 59. stavka 1. ovoga Zakona na području Republike Hrvatske putem podružnice, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se odnose na: članke 13. i 14., članke 15. do 17., članke 66. do 70., članke 71. do 99., članke 101. do 103., članke 106. i 107., članke 110. do 113. ovoga Zakona te odredbe propisa Republike Hrvatske kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(3) Agencija može pravilnikom pobliže propisati način primjene odredbi stavaka 1. i 2. ovoga članka Zakona.

Osnivanje podružnice faktoring društva iz treće države i faktoring društva
iz druge države članice

Članak 61.

(1) Faktoring društvo iz treće države i faktoring društva iz druge države članice iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona može obavljati poslove faktoringa na području Republike Hrvatske samo putem podružnice i to pod uvjetom da je te poslove ovlašteno pružati u toj državi te da posluje najmanje dvije godine.

(2) Faktoring društvo iz treće države i društvo druge države članice iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona koje namjerava osnovati podružnicu na području Republike Hrvatske dužno je za to dobiti odobrenje za obavljanje poslova faktoringa od Agencije.

(3) Podružnica faktoring društva iz treće države i faktoring društva druge države članice iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona može se upisati u sudski registar nakon dobivanja odobrenja od Agencije.

(4) Faktoring društvo iz treće države i faktoring društvo druge države članice iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona (osnivač) može na području Republike Hrvatske osnovati samo jednu podružnicu. Faktoring društvo iz treće države i faktoring društvo druge države članice iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona (osnivač) koje želi obavljati poslove na više lokacija na području Republike Hrvatske, može otvoriti jednu ili više organizacijskih jedinica podružnice.

(5) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja iz stavka 2. ovoga članka potrebno je priložiti sljedeće:

1. dokaz, ne stariji od 3 mjeseca, da je faktoring društvo iz treće države i faktoring društvo druge države članice iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona (osnivač) upisano u sudski ili drugi odgovarajući registar u državi u kojoj ima registrirano sjedište, iz kojega se vidi njegov pravni oblik i vrijeme kada je upisan u taj registar te osobe ovlaštene za zastupanje i opseg njihovih ovlasti ili ako je osnovano u državi gdje se ne upisuje u takav registar, valjane isprave o osnivanju javno ovjerene prema propisima države u kojoj osnivač ima registrirano sjedište, iz kojih se vidi njegov pravni oblik i vrijeme osnivanja te osobe ovlaštene za zastupanje i opseg njihovih ovlasti,
2. odluku faktoring društva iz treće države i faktoring društva druge države članice iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona (osnivača) o osnivanju podružnice,
3. prijepis izjave o osnivanju, društvenog ugovora ili statuta društva iz treće države i faktoring društva druge države članice iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona (osnivača), javno ovjeren prema propisima države u kojoj osnivač ima registrirano sjedište,
4. podatke o članovima upravnih i nadzornih tijela osnivača,
5. zahtjev za izdavanje suglasnosti za osobe koje će biti odgovorne za vođenje poslova podružnice,
6. revizorsko izvješće osnivača za posljednje tri poslovne godine,
7. dokument koji vjerodostojno prikazuje imatelje i njihove udjele u upravljanju osnivačem,
8. izvadak iz sudskoga ili drugoga odgovarajućeg registra države u kojoj se nalazi sjedište pravnih osoba imatelja kvalificiranih udjela u osnivaču uključujući popis fizičkih osoba koje su krajnji dioničari u tim pravnim osobama,
9. odobrenje za obavljanje poslova faktoringa koje je osnivaču izdalo nadležno tijelo u državi u kojoj osnivač ima registrirano sjedište ili izjavu tijela ovlaštenog za nadzor

financijskih i/ili bankovnih usluga u državi u kojoj osnivač ima registrirano sjedište da takvo odobrenje nije potrebno prema propisima države sjedišta osnivača, ne starije od šest mjeseci,

10. poslovni plan za prve tri godine poslovanja podružnice,
11. popis osoba povezanih s osnivačem,
12. odobrenje nadležnog tijela osnivača za osnivanje podružnice ili izjavu tijela ovlaštenog za nadzor financijskih i/ili bankovnih usluga u državi u kojoj osnivač ima registrirano sjedište da takvo odobrenje nije potrebno prema propisima države sjedišta osnivača, ne starije od šest mjeseci,
13. izjavu osnivača da će podružnica voditi svu dokumentaciju koja se odnosi na njezino poslovanje na hrvatskom jeziku i pismu i pohraniti je u sjedištu podružnice te da će sastavljati financijska izvješća sukladno ovom Zakonu ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(6) Agencija može u roku mjesec dana od dana zaprimanja zahtjeva iz stavka 5. ovoga članka zatražiti dodatne informacije i dokumentaciju. Ako je Agencija zatražila dodatne informacije ili dokumentaciju, danom njihove dostave smatra se dan zaprimanja potpunog zahtjeva.

(7) Na postupak izdavanja i ukidanja rješenja o suglasnosti za osobe koje će biti odgovorne za vođenje poslova podružnice osnivača na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članaka 46., 47., 48. i 51. ovoga Zakona.

(8) Agencija će odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje poslova faktoringa za podružnicu:

1. ako na osnovi podataka kojima raspolaže i dokumentacije priložene uz zahtjev za izdavanje odobrenja utvrdi da osnivač nema odgovarajući financijski položaj ili odgovarajuću organizacijsku, tehničku i kadrovsku strukturu da bi podružnica koju namjerava osnovati mogla poslovati sukladno ovom Zakonu,
2. ako osnivač nije najmanje dvije godine upisan u sudski ili drugi odgovarajući registar u državi u kojoj ima sjedište,
3. ako je, uzimajući u obzir propise države sjedišta osnivača ili prakse vezane uz provođenje tih propisa, vjerojatno da će obavljanje nadzora sukladno ovom Zakonu biti otežano ili onemogućeno,
4. ako ocijeni da osoba odgovorna za vođenje poslova osnivača ne ispunjava uvjete za člana uprave faktoring društva propisane člankom 47. stavkom 1. i člankom 48. stavkom 6. ovoga Zakona,
5. ako u trećoj državi ili državi članici u kojoj je sjedište osnivača ne postoje propisi o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma i/ili ako ti propisi ne omogućuju djelotvoran nadzor nad sprječavanjem pranja novca i financiranja terorizma te ako su osnivač ili osobe iz stavka 5. točke 8. ovoga članka na bilo koji način povezani s financiranjem terorizma ili postoje indicije za to,
6. ako Agencija nema zaključen sporazum o suradnji na području nadzora s nadležnim tijelom iz treće države u kojoj se nalazi sjedište osnivača ili
7. ako faktoring društvima sa sjedištem u Republici Hrvatskoj u državi u kojoj je sjedište osnivača nije omogućeno osnivanje podružnice barem pod istim uvjetima pod kojima je to u Republici Hrvatskoj omogućeno osnivaču.

(9) Agencija može, kao uvjet za izdavanje odobrenja za obavljanje poslova faktoringa za podružnicu, zahtijevati da osnivač položi na račun bilo koje kreditne institucije sa sjedištem u

Republici Hrvatskoj novčani iznos koji ne može biti manji od jedan (1) milijun kuna kao jamstvo za namiru obveza koje proizlaze iz poslova zaključenih na području Republike Hrvatske. Po upisu podružnice osnivača u sudski registar navedena se sredstva mogu prenijeti na račun podružnice koji se vodi u Republici Hrvatskoj.

Prestanak podružnice faktoring društva iz treće države i
faktoring društva države članice

Članak 62.

(1) Odobrenje za osnivanje podružnice faktoring društva treće države i faktoring društva druge države članice iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona, se ukida:

1. ako je nadležno tijelo ukinulo osnivaču odobrenje za rad, i to danom ukidanja odobrenja,
2. ako osnivač prestane postojati u državi u kojoj ima sjedište ili po propisima te države izgubi poslovnu sposobnost, odnosno ako nadležni registarski sud izbriše osnivača iz sudskoga ili drugog odgovarajućeg registra, ili pravo raspolaganja imovinom, i to danom nastupanja jednog od navedenih razloga,
3. ako osnivač donese odluku o likvidaciji poslovanja podružnice,
4. ako je nadležni sud donio odluku o otvaranju stečaja nad podružnicom.

(2) Agencija će osnivaču ukinuti ili poništiti odobrenje za osnivanje podružnice:

1. ako nastupe uvjeti za odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja iz članka 97. stavka 1. točaka 1., 2., 4. i 8. ovoga Zakona,
2. ako podružnica ne počne poslovati unutar šest mjeseci od dana izdavanja odobrenja,
3. ako prestanak poslovanja podružnice traje duže od šest mjeseci,
4. ako je podružnica dobila odobrenje za osnivanje na osnovi neistinitih ili netočnih podataka, a koji su bili neophodni za izdavanje odobrenja za osnivanje podružnice,
5. ako podružnica ne posluje po važećim propisima Republike Hrvatske ili
6. ako podružnica ne ispunjava svoje financijske obveze u Republici Hrvatskoj.

(3) Osnivač može podnijeti zahtjev za brisanje podružnice iz sudskog registra tek po namiri svih obveza nastalih poslovanjem te podružnice.

Članak 63.

(1) Na podružnicu stranog faktoring društva i faktoring društva države članice iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članaka 13. i 14., članaka 46. do 52., članaka 66. do 70., članaka 71. do 99., članaka 101. do 103., članaka 106. i 107., članaka 110. do 113. ovoga Zakona te odredbe propisa Republike Hrvatske kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(2) Agencija može pravilnikom pobliže propisati način primjene odredbi stavka 1. ovoga članka Zakona.

GLAVA VI.

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Sustav upravljanja rizicima

Članak 64.

(1) Upravljanje rizicima je sveobuhvatan proces, odnosno skup postupaka, metoda i tehnika za identificiranje, mjerenje i procjenu te upravljanje i ovladavanje rizicima kojima je faktoring društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju, uključujući i izvještavanje o istim.

(2) Faktoring društvo dužno je uspostaviti sveobuhvatan i učinkovit sustav upravljanja rizicima u skladu s vrstom, opsegom i složenosti svoga poslovanja, koji mora uključivati najmanje:

1. strategije, politike, postupke i mjere upravljanja rizicima,
2. tehnike mjerenja rizika,
3. podjelu odgovornosti u vezi s upravljanjem rizicima.

(3) Agencija može pravilnikom detaljnije propisati kriterije i način upravljanja rizicima.

Interna revizija

Članak 65.

(1) Faktoring društvo dužno je, organizirati provedbu interne revizije koja neovisno i objektivno procjenjuje sustav unutarnjih kontrola, daje neovisno i objektivno stručno mišljenje i savjete za unapređenje poslovanja s ciljem poboljšanja poslovanja faktoring društva, uvodeći sustavan, discipliniran pristup procjenjivanju i poboljšanju djelotvornosti upravljanja rizicima, kontrole i korporativnog upravljanja.

(2) Agencija može pravilnikom detaljnije propisati način obavljanja poslova interne revizije.

GLAVA VII.

POSLOVNE KNJIGE I IZVJEŠTAVANJE AGENCIJE

Vođenje poslovnih knjiga, evidencija i dokumentacije

Članak 66.

Factoring društvo mora organizirati svoje poslovanje i voditi poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju te ostale evidencije na način koji omogućuje provjeru posluje li faktoring društvo u skladu s važećim propisima i standardima struke.

Financijski izvještaji

Članak 67.

(1) Na financijsko izvještavanje faktoring društva primjenjuje se Zakon o računovodstvu i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja, osim ako Agencija ne propiše drugačije.

(2) Strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja faktoring društva te objavljivanje, način i rokove dostave istih Agencija će propisati pravilnikom.

(3) Osim godišnjih financijskih izvještaja iz stavka 2. ovoga članka, Agencija će pravilnikom propisati strukturu, sadržaj, način i rokove dostave drugih izvještaja faktoring društva koja su faktoring društva obavezna sastavljati za potrebe Agencije.

(4) Odredbe iz ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na faktoring društvo druge države članice ili iz treće države koje u Republici Hrvatskoj obavlja svoju djelatnost putem podružnice.

(5) Agencija može pravilnikom propisati kontni plan za faktoring društva.

Revizija izvještaja faktoring društva

Članak 68.

(1) Godišnje financijske izvještaje faktoring društva mora revidirati revizor na način i pod uvjetima određenima propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija te pravilima revizorske struke, ako ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona nije drugačije određeno.

(2) Faktoring društvo dužno je Agenciji dostaviti revidirane godišnje financijske izvještaje iz članka 67. stavka 2. ovoga Zakona u roku 15 dana od datuma izdavanja revizorskog izvješća, a najkasnije u roku četiri mjeseca nakon isteka poslovne godine za koju se izvještaji sastavljaju.

(3) Isto revizorsko društvo može revidirati najviše sedam uzastopnih godišnjih financijskih izvještaja faktoring društva.

(4) Agencija može detaljnije pravilnikom propisati opseg i sadržaj revizije, odnosno revizijskih postupaka i revizorskog izvješća o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja, odnosno drugih izvještaja faktoring društva.

(5) Agencija od revizora može tražiti dodatna pojašnjenja u vezi s revidiranim godišnjim financijskim izvještajima, odnosno drugim revidiranim izvještajima faktoring društva.

(6) Ako Agencija utvrdi da revizija izvještaja faktoring društva nije obavljena ili da revizorsko izvješće nije sastavljeno u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenima na temelju ovoga Zakona, propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija te pravilima revizorske struke, ili ako obavljenim nadzorom poslovanja faktoring društva ili na drugi način utvrdi da revizorsko izvješće o izvještajima faktoring društva nije zasnovano na

istinitim i objektivnim činjenicama, može odbiti revizorska izvješća i zahtijevati od faktoring društva da reviziju obave ovlašteni revizori drugog revizorskog društva, a na trošak faktoring društva.

(7) Isto revizorsko društvo ne može obavljati reviziju financijskih izvještaja faktoring društva ako je u godini za koju su sastavljeni financijski izvještaji istom faktoring društvu pružalo usluge iz područja financija, računovodstva, unutarnje revizije, procjenjivanja vrijednosti faktoring društva, njegove imovine i obveza, poreznoga i ostaloga poslovnog savjetovanja te obavljala za njega poslove sudskog vještačenja.

(8) Isto revizorsko društvo ne može preuzeti niti mu faktoring društvo može povjeriti obavljanje revizije svojih financijskih izvještaja ako je to revizorsko društvo u prethodnoj godini više od polovine svojih ukupnih prihoda ostvarilo obavljanjem revizije financijskih izvještaja faktoring društva.

(9) Faktoring društvo dužno je izvijestiti Agenciju o revizorskom društvu kojeg je izabralo za obavljanje revizije financijskih izvještaja za poslovnu godinu na koju se revizija odnosi najkasnije u roku osam dana od dana održavanja skupštine faktoring društva na kojoj je donesena odluka o izboru.

Linearna konsolidacija

Članak 69.

(1) Agencija može za potrebe nadzora naložiti faktoring društvu sastavljanje konsolidiranih izvještaja ako:

1. se jedno ili više trgovačkih društava smatra pridruženim društvom faktoring društvu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja,
2. su faktoring društvo i drugo trgovačko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ovisna društva istog vladajućeg društva koje ima sjedište izvan Republike Hrvatske,
3. je faktoring društvo s drugim trgovačkim društvom sklopilo ugovor na osnovi kojeg se zajednički upravlja tim društvima,
4. uprava ili nadzorni odbor faktoring društva i jednog ili više trgovačkih društava s kojima faktoring društvo nije kapitalno povezano imaju većinu istih članova u razdoblju za koje sastavljaju konsolidirane financijske izvještaje.

(2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka Agencija svojim rješenjem određuje opseg konsolidacije, a naročito trgovačka društva koja će biti obuhvaćena konsolidacijom, te način i učestalost sastavljanja konsolidiranih financijskih i nadzornih izvještaja.

Izvješćivanje Agencije

Članak 70.

(1) Faktoring društvo dužno je izvješćivati Agenciju o sljedećim činjenicama i okolnostima:

1. upisu i promjenama podataka koji se upisuju u sudski registar,
2. sazivu skupštine i svim odlukama prihvaćenim na skupštini,

3. imateljima poslovnih udjela ili dionica faktoring društva te stjecanju, odnosno izmjeni kvalificiranih udjela,
4. planiranom otvaranju, preseljenju, zatvaranju ili privremenom prestanku podružnice ili predstavništva, odnosno drugim organizacijskim promjenama,
5. ulaganjima na temelju kojih je faktoring društvo neizravno ili izravno steklo kvalificirani udjel u drugoj pravnoj osobi kao i o svakom daljnjem ulaganju u tu pravnu osobu,
6. promjenama u strukturi kapitala,
7. prestanku obavljanja pojedinih poslova faktoringa.

(2) Faktoring društvo dužno je na zahtjev Agencije dostaviti izvješća i informacije o svim poslovima, bitnim za obavljanje nadzora, odnosno obavljanje drugih poslova Agencije.

(3) Agencija će pravilnikom detaljnije propisati sadržaj izvješća iz stavaka 1. i 2. ovoga članka kao i način i rokove izvješćivanja.

GLAVA VIII.

NADZOR NAD FAKTORING DRUŠTVIMA

Nadzor

Članak 71.

(1) U smislu ovoga Zakona, nadzor je provjera posluje li faktoring društvo u skladu s odredbama ovoga Zakona, propisima donesenima na temelju njega, u skladu s drugim propisima, s propisima o upravljanju rizicima, kao i u skladu s vlastitim pravilima i standardima, pravilima struke te na način koji omogućuje uredno funkcioniranje faktoring društva te provođenje mjera i aktivnosti u cilju otklanjanja utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti.

(2) Osnovni ciljevi nadzora su provjera zakonitosti, procjena sigurnosti i stabilnosti poslovanja faktoring društva, a radi zaštite interesa klijenta i javnog interesa, doprinošenja stabilnosti financijskog sustava te promicanja i očuvanja povjerenja u tržište faktoringa.

Nadležnost Agencije za nadzor

Članak 72.

(1) Agencija provodi nadzor nad faktoring društvima u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, ovim Zakonom, propisima donesenima na temelju ovoga Zakona te drugim zakonima i propisima donesenima na temelju istih.

(2) Na postupke koje u okviru svoje nadležnosti provodi Agencija, primjenjuju se odredbe iz ove Glave Zakona, ako nije drugačije propisano.

(3) Na postupke iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako nije drugačije propisano. U postupcima koje vodi Agencija, u pravilu odlučuje se bez usmene rasprave.

(4) Agencija ima pravo uvida u sve podatke i dokumentaciju koja se vodi u faktoring društvima.

(5) Agencija je nadležna za nadzor nad poslovanjem faktoring društava osnovanih u Republici Hrvatskoj uz odobrenje Agencije vezano za poslovanje koje obavljaju na području i izvan Republike Hrvatske.

(6) Kada Agencija smatra da je to potrebno za provođenje nadzora iz stavka 5. ovoga članka, ovlaštena je, u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima, od sljedećih osoba zahtijevati izvješća i podatke te obaviti pregled dijela poslovanja, kontrolu poslovnih knjiga i poslovne dokumentacije kod:

1. osobe koja je s faktoring društvom u odnosu povezanosti,
2. imatelja kvalificiranog udjela u faktoring društvu.

(7) Kada Agencija smatra da je to potrebno za provođenje nadzora iz stavka 5. ovoga članka, ovlaštena je, u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima, od osobe na koju je faktoring društvo delegiralo određene poslove zahtijevati izvješća i podatke te obaviti pregled dijela poslovanja, kontrolu poslovnih knjiga i poslovne dokumentacije te ostale dokumentacije, ispisa, zapisa i snimki iz članka 79. stavka 3. ovoga Zakona u dijelu koji se odnosi na delegirani dio poslovanja, te ih privremeno oduzeti u skladu sa člankom 79. stavkom 4. ovoga Zakona.

(8) Ako je za nadzor osobe iz stavka 6. ovoga članka nadležno drugo nadzorno tijelo, Agencija će u suradnji s tim tijelom obaviti kontrolu poslovnih knjiga i poslovne dokumentacije te osobe.

Predmet nadzora

Članak 73.

(1) Pri obavljanju nadzora Agencija:

1. provjerava organizacijske uvjete, strategije, politike i postupke koje je faktoring društvo uspostavilo radi usklađenja svojeg poslovanja s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,
2. provjerava i procjenjuje financijsku stabilnost i položaj faktoring društva te rizike kojima je faktoring društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju,
3. na zahtjev nadležnih tijela, provjerava i druge podatke i činjenice iz poslovanja faktoring društva, postupajući u skladu s odredbama ovoga Zakona i drugih propisa koji se primjenjuju na faktoring društva kao i propisa koji se primjenjuju na ta nadležna tijela.

(2) Agencija će pri provjeri i procjeni financijske stabilnosti i položaja te pri procjeni rizika kojima je faktoring društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo, uzeti u obzir vrstu, opseg i složenost poslovanja faktoring društva.

(3) Agencija će na temelju nadzora, provjera i procjena iz stavka 1. ovoga članka utvrditi posluje li faktoring društvo u skladu sa zakonskim propisima, ima li faktoring društvo uspostavljen odgovarajući organizacijski ustroj te stabilan sustav upravljanja u društvu, kao i

kapital koji osigurava primjeren sustav upravljanja i pokrića rizika kojima je faktoring društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju.

(4) Agencija se pri utvrđivanju učestalosti i intenziteta obavljanja nadzora, za pojedino faktoring društvo rukovodi veličinom, utjecajem i značajem faktoring društva, kao i prirodom, vrstom, opsegom, složenošću te pokazateljima njihova poslovanja.

Naknada za nadzor

Članak 74.

Za obavljanje nadzora faktoring društva iz članka 20. ovoga Zakona i njihove podružnice izvan Republike Hrvatske, podružnice faktoring društava iz druge države članice koje posluju u Republici Hrvatskoj iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona, faktoring društva iz druge države članice u dijelu poslovanja koje se obavlja neposrednim pružanjem usluga na području Republike Hrvatske iz članka 59. stavka 1. ovoga Zakona te podružnice faktoring društava iz treće države koje posluju u Republici Hrvatskoj iz članka 61. ovoga Zakona, plaćaju Agenciji naknadu za nadzor, čiju će visinu, način izračuna i način plaćanja Agencija propisati pravilnikom.

Način obavljanja nadzora

Članak 75.

(1) Agencija provodi nadzor po službenoj dužnosti:

1. neposrednim nadzorom, u prostorijama faktoring društva pregledom izvorne dokumentacije, provjerom i procjenom cjelokupnog poslovanja, provođenjem razgovora sa članovima uprave, članovima nadzornog odbora i drugim relevantnim osobama te u prostorijama Agencije,
2. posrednim nadzorom u prostorijama Agencije, na temelju analize izvještaja koje su faktoring društva dužna u propisanim rokovima dostavljati Agenciji, te praćenjem, prikupljanjem i provjerom dokumentacije, obavijesti i podataka dobivenih na poseban zahtjev Agencije, kao i praćenjem, prikupljanjem i provjerom podataka i saznanja iz drugih izvora te provjerom i procjenom poslovanja na temelju dostavljenih izvještaja i prikupljenih informacija, provođenjem razgovora sa članovima uprave, članovima nadzornog odbora i drugim relevantnim osobama.

(2) Neposredni nadzor iz stavka 1. točke 1. ovoga članka može biti redovni ili izvanredni.

Osobe ovlaštene za nadzor

Članak 76.

(1) Nadzor iz članka 71. ovoga Zakona obavljaju radnici Agencije s ovlaštenjem za obavljanje nadzora.

(2) Iznimno, za obavljanje zadataka u vezi s nadzorom poslovanja faktoring društva, Agencija može zatražiti stručno sudjelovanje revizora, revizorskog društva ili druge stručno osposobljene osobe.

(3) Na stručno osposobljene osobe iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se na odgovarajući način propisi o tajnosti podataka koji se primjenjuju na radnike Agencije s ovlaštenjem za obavljanje nadzora.

(4) Ovlaštenje za obavljanje nadzora iz stavka 1. ovoga članka daje Agencija.

Dostavljanje podataka na zahtjev Agencije

Članak 77.

(1) Na zahtjev Agencije, faktoring društvo dužno je dostaviti ili učiniti dostupnom dokumentaciju, izvješća i podatke o svim okolnostima potrebnim za nadzor ili izvršavanje drugih ovlasti i mjera koje Agencija ima na temelju ovoga Zakona i propisa donesenim na temelju istog, Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga te propisa donesenih na temelju tih zakona.

(2) Dokumentaciju, izvješća i podatke iz stavka 1. ovoga članka Agenciji su dužni dostaviti članovi uprave i druge relevantne osobe faktoring društva te članovi nadzornog odbora i prokuristi.

(3) Agencija je, od osoba iz stavka 2. ovoga članka, ovlaštena zatražiti pisano očitovanje o okolnostima iz stavka 1. ovoga članka ili ih pozvati da daju usmeno očitovanje na okolnosti.

(4) Ovlaštena osoba Agencije može provoditi razgovore s osobama iz stavka 2. ovoga članka u cilju dobivanja informacija potrebnih za obavljanje nadzora i ispunjavanje ciljeva nadzora.

Obavijest o neposrednom nadzoru

Članak 78.

(1) Prije početka obavljanja neposrednog nadzora, faktoring društvu dostavlja se pisana obavijest o neposrednom nadzoru koja sadrži najmanje:

1. predmet nadzora,
2. podatke o osobama ovlaštenima za nadzor,
3. naznaku lokacije na kojoj će se nadzor obavljati,
4. datum početka obavljanja nadzora,
5. vremensko razdoblje koje se nadzire.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka može sadržavati i podatke koje je faktoring društvo dužno pripremiti ovlaštenim osobama Agencije za potrebe obavljanja neposrednog nadzora.

(3) Agencija može tijekom nadzora dopuniti obavijest o nadzoru. Na dopunu obavijesti o nadzoru se na odgovarajući način odnose odredbe stavka 1. ovoga članka.

(4) Obavijest o neposrednom nadzoru dostavlja se faktoring društvu u roku koji ne može biti kraći od 3 dana prije dana početka nadzora.

(5) Iznimno od odredbe iz stavka 4. ovoga članka, ovlaštena osoba može dostaviti obavijest o neposrednom nadzoru najkasnije na dan početka provođenja nadzora, ako nije moguće na drugi način postići svrhu pojedinog nadzora.

(6) Obavijest o neposrednom nadzoru mora obuhvaćati i pravni lijek o pravnim posljedicama koje mogu nastupiti ako faktoring društvo ne bi postupilo u skladu sa zahtjevom za nadzor poslovanja, odnosno ako se Agenciji ne bi omogućilo obavljanje nadzora poslovanja na način određen odredbama ovoga Zakona.

Neposredni nadzor poslovanja

Članak 79.

(1) Faktoring društvo dužno je ovlaštenoj osobi Agencije, nakon zaprimanja obavijesti o nadzoru, omogućiti obavljanje neposrednog nadzora u sjedištu faktoring društva i na ostalim mjestima u kojima on ili druga osoba po njegovom ovlaštenju obavlja djelatnost i poslove u vezi kojih Agencija obavlja nadzor.

(2) Faktoring društvo dužno je ovlaštenoj osobi Agencije, na njezin zahtjev, omogućiti kontrolu poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije, administrativne ili poslovne evidencije te nadzor nad informacijskim sustavom i tehnologijama koje omogućavaju rad informacijskog sustava, u opsegu potrebnom za obavljanje nadzora.

(3) Faktoring društvo dužno je ovlaštenoj osobi Agencije, na njezin zahtjev, uručiti svu traženu poslovnu dokumentaciju, računalne ispise, preslike poslovnih knjiga, zapise o telefonskim razgovorima i snimke telefonskih razgovora, zapise s telefaks uređaja, administrativne ili poslovne evidencije u papirnatom obliku ili u obliku elektroničkog zapisa na mediju i u obliku koji zahtijeva ovlaštena osoba. Faktoring društvo dužno je ovlaštenoj osobi osigurati standardno sučelje za pristup sustavu za upravljanje bazama podataka kojima se koristi, u svrhu provođenja nadzora potpomognutog računalnim programima.

(4) Dokumentaciju, ispise, zapise i snimke iz stavka 3. ovoga članka, financijske instrumente, novac ili predmete koji mogu poslužiti kao dokaz u kaznenom ili prekršajnom postupku, ovlaštene osobe Agencije mogu, uz izdavanje potvrde, privremeno oduzeti faktoring društvu, ali samo do pokretanja tih postupaka, kada ih predaju tijelu nadležnom za vođenje postupka.

(5) Relevantne osobe faktoring društva dužne su s ovlaštenom osobom Agencije provesti razgovor i dati informacije bitne za obavljanje nadzora i ispunjavanje ciljeva nadzora.

Uvjeti za obavljanje neposrednog nadzora

Članak 80.

(1) Faktoring društvo dužno je ovlaštenoj osobi Agencije osigurati prikladne prostorije u kojima je moguće neometano i bez prisutnosti drugih osoba obavljati nadzor poslovanja.

(2) Na zahtjev ovlaštene osobe Agencije, faktoring društvo dužno je osigurati stručnu i tehničku pomoć, potrebna pojašnjenja i druge uvjete potrebne za obavljanje nadzora.

(3) Nadzor poslovanja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka obavlja ovlaštena osoba Agencije tijekom radnog vremena faktoring društva. Ako je zbog opsega ili prirode posla nužno, faktoring društvo dužno je omogućiti ovlaštenoj osobi Agencije obavljanje nadzora poslovanja i izvan radnog vremena.

Kontrola informacijskog sustava

Članak 81.

(1) Faktoring društvo koje u svom poslovanju koristi informacijski sustav, dužno je na zahtjev ovlaštene osobe Agencije osigurati uvjete za pregled informacijskog sustava te mogućnost ispitivanja jesu li podaci obrađeni korištenjem informacijske tehnologije obrađeni na primjeren način.

(2) Faktoring društvo dužno je na zahtjev ovlaštene osobe Agencije predati dokumentaciju iz koje je razvidan potpuni opis rada informacijskog sustava. Iz dokumentacije moraju biti razvidne komponente informacijskog sustava. Dokumentacija mora omogućiti ovlaštenoj osobi uvid u:

1. programska rješenja,
2. postupke obrade podataka korištenjem informacijske tehnologije,
3. kontrole koje osiguravaju pravilnu obradu podataka i
4. kontrole koje osiguravaju čuvanje povjerljivosti, integriteta i raspoloživosti podataka.

Završetak postupka neposrednog nadzora

Članak 82.

(1) O postupku neposrednog nadzora sastavlja se zapisnik, koji se dostavlja faktoring društvu, s detaljnim opisom utvrđenih činjenica.

(2) Na dostavljeni zapisnik faktoring društvo ima pravo uložiti prigovor u roku 8 dana od dana primitka istog.

(3) Ako u postupku nadzora nisu utvrđene nezakonitosti i/ili nepravilnosti za koje bi se donosila odgovarajuća nadzorna mjera, ili su iste utvrđene, a otklonjene do izrade zapisnika, to će se unijeti u zapisnik.

(4) U slučajevima iz stavka 3. ovoga članka, Agencija će donijeti rješenje kojim se utvrđuje da je postupak nadzora okončan.

(5) Ako su zapisnikom utvrđene nezakonitosti i/ili nepravilnosti, za koje se ima donijeti odgovarajuća nadzorna mjera, otklonjene nakon izrade i dostave zapisnika faktoring društvu, a prije donošenja rješenja kojim se izriče odgovarajuća nadzorna mjera, Agencija će o tome sastaviti dopunu zapisnika te, ako su otklonjene sve utvrđene nezakonitosti i/ili nepravilnosti, po proteku roka za očitovanje, donijeti rješenje kojim se utvrđuje da su nezakonitosti i/ili nepravilnosti utvrđene u zapisniku i dopuni zapisnika otklonjene i postupak nadzora okončan.

Razlozi prigovora

Članak 83.

Prigovor protiv zapisnika o obavljenom nadzoru dopušten je naročito:

1. ako je zapisnik o obavljenom nadzoru sastavljen u nadzoru nad osobom nad kojom Agencija nije nadležna provoditi nadzor,
2. ako je u zapisniku pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje,
3. ako je pogrešno primijenjen propis i na temelju njega izrečena mjera,
4. ako je Agencija prekoračila ovlasti u provedbi nadzora.

Sadržaj prigovora

Članak 84.

(1) Prigovor mora sadržavati:

1. navođenje zapisnika na koji se prigovor podnosi,
2. izjavu da se navodi iz zapisnika pobijaju u cijelosti ili u određenom dijelu,
3. razloge prigovora na koje se podnositelj poziva,
4. druge podatke koje mora sadržavati svaki podnesak, u skladu sa Zakonom o općem upravnom postupku.

(2) U prigovoru, faktoring društvo može navesti činjenice iz kojih proizlazi da nedostaci, nezakonitosti i nepravilnosti, navedene u zapisniku ne postoje i predložiti dokaze. Ako se faktoring društvo u izjavi poziva na isprave, dužan ih je kao dokaze priložiti prigovoru.

Posredni nadzor poslovanja

Članak 85.

(1) Ovlaštena osoba Agencije tijekom posrednog nadzora:

1. utvrđuje jesu li propisani izvještaji i drugi podaci dostavljeni u propisanom roku i propisanoj formi,
2. utvrđuje jesu li podaci u izvještajima ili drugoj traženoj dokumentaciji istiniti, točni i ispravni,
3. utvrđuje posluje li faktoring društvo u skladu s propisima o upravljanju rizicima, u skladu s drugim propisima određenim ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona te drugim zakonima kojima se uređuje poslovanje faktoring društva i donesenim propisima na temelju istih,
4. provjerava i procjenjuje financijsku stabilnost i položaj faktoring društva te rizike kojima je faktoring društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju.

(2) Agencija će pri provjeri i procjeni financijske stabilnosti i položaja te pri procjeni rizika kojima je faktoring društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo, uzeti u obzir vrstu, opseg i složenost poslovanja faktoring društva.

Zapisnik o posrednom nadzoru

Članak 86.

(1) U slučaju utvrđenih nedostataka, nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju faktoring društva, utvrđenih u postupku posrednog nadzora, ovlaštena osoba Agencije sastavlja zapisnik.

(2) Zapisnik o obavljenom nadzoru dostavlja se faktoring društvu, s detaljnim opisom utvrđenih činjenica u postupku nadzora.

(3) Na zapisnik o posrednom nadzoru na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 82., 83. i 84. ovoga Zakona.

(4) Na temelju nalaza iz zapisnika iz ovoga članka, Agencija je ovlaštena poduzeti sve nadzorne mjere kao i u slučaju neposrednog nadzora.

Nadzorne mjere

Članak 87.

(1) Na temelju provedenog postupka neposrednog ili posrednog nadzora, Agencija može faktoring društvu izreći nadzorne mjere propisane ovim Zakonom u svrhu zakonitog i urednog poslovanja subjekata nadzora, i zaštite javnog interesa, a u slučaju utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti podnijeti odgovarajuću prijavu nadležnom tijelu.

(2) U smislu ovoga Zakona, nezakonitosti su stanja i postupci koji nisu u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, drugim zakonima i pravilnicima te međunarodnim aktima i propisima.

(3) U smislu ovoga Zakona, nepravilnosti su stanja i postupci koji nisu u skladu s vlastitim poslovnim politikama i usvojenim pravilima faktoring društva te standardima i pravilima struke, ili se isti dosljedno ne primjenjuju, a time se ugrožava poslovanje, posebice u vezi organizacijskih zahtjeva i upravljanja rizicima.

(4) Kada Agencija utvrdi postojanje osnovane sumnje o počinjenom kaznenom djelu ili prekršaju, podnosi odgovarajuću prijavu nadležnom tijelu.

Vrste nadzornih mjera

Članak 88.

Agencija faktoring društvu, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, može odrediti sljedeće nadzorne mjere:

1. preporuke upravi faktoring društva,
2. opomenu,
3. otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti,
4. posebne nadzorne mjere,
5. ukidanje odobrenja za rad.

Preporuke upravi faktoring društva

Članak 89.

(1) Kada Agencija u okviru nadzora te provjere i procjene financijske stabilnosti i položaja faktoring društva, kao i provjere i procjene rizika kojima je faktoring društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju, utvrdi slabosti, manjkavosti, nedostatke i nepravilnosti koje nemaju značaj kršenja ovoga Zakona ili na temelju njega donesenih propisa te drugih zakona i propisa donesenih na temelju istih ili ako Agencija smatra potrebnim da faktoring društvo poduzme radnje i aktivnosti radi poboljšanja poslovanja, financijske stabilnosti i položaja te smanjenja rizika kojima je izloženo ili može biti izloženo u svom poslovanju, Agencija će izreći preporuke upravi faktoring društva.

(2) Preporuke sadrže utvrđene i procijenjene značajne rizike i probleme kojima je faktoring društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo, odnosno utvrđene slabosti, manjkavosti, nedostatke i nepravilnosti koje nemaju značaj kršenja propisa ovoga Zakona te smjernice upravi faktoring društva u cilju otklanjanja istih te u cilju poboljšanja poslovanja, financijske stabilnosti i položaja te smanjenja rizika kojima je faktoring društvo izloženo ili može biti izloženo u svom poslovanju.

(3) Uprava faktoring društva dužna je Agenciji dostaviti plan, rokove i dinamiku postupanja po preporukama Agencije.

(4) Kako bi utvrdila poboljšanje poslovanja, financijske stabilnosti i položaja te smanjenja rizika kojima je faktoring društvo izloženo ili može biti izloženo u svom poslovanju, Agencija može provesti ponovni nadzor nad faktoring društvom.

Opomena

Članak 90.

(1) Kad Agencija tijekom nadzora utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti, a priroda i opseg utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti nemaju značajan utjecaj i posljedice na poslovanje faktoring društva Agencija može izreći opomenu faktoring društvu.

(2) Agencija može opomenu javno objaviti.

(3) Opomena Agencije može sadržavati i nalog da faktoring društvo ispravi utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti te rokove u kojima je faktoring društvo dužno to učiniti i dinamiku obavještanja Agencije o poduzetim radnjama i aktivnostima.

(4) Ako u roku iz stavka 3. ovoga članka, faktoring društvo ne postupi po nalogu Agencije iz stavka 3. ovoga članka, Agencija će izdati rješenje za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti.

(5) Agencija je ovlaštena provesti ponovni nadzor nad faktoring društvom u mjeri i opsegu potrebnima kako bi se utvrdilo je li faktoring društvo postupilo po nalogu Agencije iz stavka 3. ovoga članka te jesu li utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene na odgovarajući način i u odgovarajućem opsegu.

Otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti

Članak 91.

(1) Kad Agencija tijekom nadzora utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti koje predstavljaju povredu odredbi ovoga Zakona ili na temelju njega donesenih propisa te drugih zakona kojima se uređuje poslovanje faktoring društva i propisa na temelju istih, rješenjem će faktoring društvu naložiti mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti ili prestanak postupanja koje predstavlja povredu odredbi ovoga Zakona ili na temelju njega donesenih propisa te drugih zakona kojima se uređuje poslovanje faktoring društva i propisa na temelju istih.

(2) Agencija će u rješenju iz stavka 1. ovoga članka navesti i rokove u kojima je faktoring društvo dužno otkloniti utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti.

Izvješće ovlaštenog revizora o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti

Članak 92.

Ako pri obavljanju nadzora Agencija utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti koje se odnose na vođenje poslovnih knjiga i druge poslovne dokumentacije koju je faktoring društvo dužno voditi prema odredbama ovoga Zakona, na temelju njega donesenih propisa ili drugih zakona kojima se uređuje poslovanje faktoring društva i propisa donesenih na temelju istih, odnosno ako utvrdi druge značajnije nezakonitosti, može naložiti faktoring društvu da podnese izvješće o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, kojemu je dužno priložiti mišljenje revizora iz kojeg je vidljivo jesu li nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.

Izvješće o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti

Članak 93.

(1) Faktoring društvo dužno je otkloniti utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti te Agenciji podnijeti izvješće o mjerama koje je poduzelo za njihovo otklanjanje, unutar roka koji je odredila Agencija.

(2) Izvješću iz stavka 1. ovoga članka, faktoring društvo dužno je priložiti dokumentaciju i druge dokaze iz kojih je vidljivo jesu li utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.

(3) Kad izvješće iz stavka 1. ovoga članka nije potpuno ili iz dokumentacije u prilogu ne proizlazi da su nezakonitosti otklonjene, Agencija će naložiti nadopunu izvješća i rok u kojemu se izvješće mora nadopuniti.

(4) Kad Agencija ne naloži nadopunu izvješća iz stavka 3. ovoga članka, u roku 60 dana od podnošenja izvješća iz stavka 1. ovoga članka, smatrat će se da su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.

Rješenje o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti

Članak 94.

(1) Ako Agencija iz izvješća iz članka 93. ovoga Zakona, priložene dokumentacije i drugih dokaza zaključi da su utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti postupanjem po nadzornoj mjeri iz članka 91. ovoga Zakona otklonjene, donijet će rješenje kojim se utvrđuje da su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.

(2) Prije donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka, Agencija može provesti ponovni nadzor nad faktoring društvom u mjeri i opsegu potrebnima kako bi se utvrdilo jesu li utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene na odgovarajući način i u odgovarajućem opsegu.

Posebne nadzorne mjere

Članak 95.

(1) Agencija je ovlaštena faktoring društvu izreći posebne nadzorne mjere iz stavka 2. ovoga članka ako:

1. faktoring društvo nije postupilo u skladu s rješenjem kojim Agencija nalaže mjere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti iz članka 91. ovoga Zakona,
2. ako je kapital faktoring društva ispod propisanog minimuma iz članka 23. ovoga Zakona,
3. u drugim slučajevima kada Agencija to smatra potrebnim.

(2) Ako nastupe okolnosti iz stavka 1. ovoga članka Agencija može izreći sljedeće posebne nadzorne mjere:

1. naložiti faktoring društvu da poveća kapital na razinu predviđenu člankom 23. ovoga Zakona,
2. naložiti nadležnom organu faktoring društva da razriješi člana ili članove uprave i da imenuje novog člana ili članove uprave,
3. naložiti faktoring društvu da sazove glavnu skupštinu, odnosno skupštinu i predloži odgovarajuća rješenja,
4. naložiti faktoring društvu poboljšanje strategija, politika i procesa upravljanja rizicima,
5. naložiti faktoring društvu da u daljnjem poslovanju smanjuje rizike koji su povezani s poslovanjem faktoring društva,
6. naložiti faktoring društvu druge razmjerne mjere koje su potrebne da bi faktoring društvo poslovalo u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona ili na temelju drugih zakona kojima se uređuje poslovanje faktoring društva i propisa donesenih na temelju istih,
7. privremeno zabraniti faktoring društvu:
 - a) sklapanje poslova s pojedinim dioničarima, odnosno članovima, članovima uprave, nadzornog odbora, upravnog odbora, prokuristima i društvima koja su s faktoring društvom u odnosu uske povezanosti,
 - b) sklapanje novih ugovora o faktoringu u pojedinim ili svim poslovima faktoringa,
 - c) obavljanje poslova faktoringa s određenim osobama,
 - d) zabraniti, odnosno ograničiti faktoring društvu raspolaganje imovinom kojom upravlja faktoring društvo.

(3) Agencija će rješenjem iz stavka 2. ovoga članka odrediti primjeren rok za poduzimanje mjera iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Faktoring društvo dužno je Agenciji dostaviti izvješće o provedbi naloženih mjera iz stavka 2. ovoga članka, na koji se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 92. i članka 93. stavaka 1. do 3. ovoga Zakona.

Članak 96.

Ako je donošenje mjera iz članka 95. ovoga Zakona potrebno radi zaštite javnog interesa, a radi se o mjerama koje se ne mogu odgađati te su činjenice na kojima se mjere temelje, utvrđene ili su barem učinjene vjerojatnim, Agencija može o istima neposredno riješiti u skladu sa Zakonom o općem upravnom postupku.

Rješenje o ukidanju odobrenja za rad

Članak 97.

(1) Agencija će donijeti rješenje kojim će ukinuti ili poništiti rješenje o odobrenju za obavljanje poslova faktoringa faktoring društvu:

1. ako je odobrenje za obavljanje poslova faktoringa izdano na temelju neistinitih, netočnih podataka ili prešućenih podataka ili podataka koji dovode u zabludu, odnosno na koji drugi nepropisan način,
2. ako faktoring društvo prestane ispunjavati uvjete pod kojima je odobrenje za rad izdano,
3. ako Agencija ocijeni da se poslovanje faktoring društva ne vodi s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika i u skladu s dobrom poslovnom praksom,
4. ako je faktoring društvo teže i/ili sustavno kršilo odredbe ovoga Zakona, propise donesene na temelju ovoga Zakona ili druge propise kojih se dužno pridržavati,
5. ako faktoring društvo ne postupi u skladu s rješenjem kojim Agencija nalaže mjere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti iz članka 91. ovoga Zakona ili posebne nadzorne mjere iz članka 95. ovoga Zakona,
6. ako faktoring društvo krši odredbe o pravovremenom i točnom izvješćivanju Agencije, više od dva puta u razdoblju od 3 godine, ili ako na drugi način onemogućava nadzor Agencije nad svojim poslovanjem,
7. ako faktoring društvo obavlja poslove na način koji može pogoršati ili ugroziti njegovu likvidnost ili solventnost,
8. ako faktoring društvo nije organiziralo poslovanje ili ne vodi svoje poslovne knjige ili poslovne knjige kojima upravlja, ili administrativnu i drugu poslovnu dokumentaciju, na način koji u svakom trenutku omogućuje provjeru posluje li faktoring društvo u skladu s propisima i pravilima o upravljanju rizicima, upravlja li faktoring društvo u skladu s odredbama ovoga Zakona, drugih zakona koji uređuju faktoring društva i propisa koji su na temelju istih doneseni i drugih propisa kojih se dužno pridržavati,
9. ako faktoring društvo ne obavlja djelatnosti u skladu s odredbama članka 21. ovoga Zakona, odnosno u skladu s pravilnikom iz članka 21. stavka 7. ovoga Zakona,
10. ako nastupi razlog za ukidanje rješenja o odobrenju za obavljanje poslova faktoringa propisan drugim odredbama ovoga Zakona,
11. ako faktoring društvo ne započne obavljati djelatnosti u roku jedne godine od dana izdavanja odobrenja za obavljanje poslova faktoringa, odnosno ne sklopi nijedan ugovor o faktoringu, protekom navedenog roka,

12. ako faktoring društvo prestane ostvarivati prihod od obavljanja poslova faktoringa dulje od šest mjeseci.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka Agencija je dužna dostaviti faktoring društvu u roku 8 dana od dana donošenja rješenja.

(3) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka Agencija je dužna objaviti u Narodnim novinama, dostaviti ga nadležnom trgovačkom sudu i o tome izdati priopćenje za javnost.

(4) Faktoring društvo ne smije sklapati nove poslove u vezi s obavljanjem poslova faktoringa od dana dostave rješenja iz stavka 1. ovoga članka, osim onih poslova koji imaju za cilj i kojima se osigurava prestanak faktoring društva na način određen ovim Zakonom.

(5) Faktoring društvo kojem je Agencija ukinula odobrenje, a koje nakon toga donese odluku da nastavi poslovati kao drugo trgovačko društvo dužno je u roku 6 mjeseci od dana izvršnosti rješenja o ukidanju odobrenja osigurati prestanak poslovanja kao faktoring društvo na način da u portfelju nema važećih ugovora o faktoringu, ili da prenese svoje faktoring poslovanje na drugo faktoring društvo, u protivnom istekom tog roka dužno je pokrenuti postupak likvidacije.

(6) U slučaju prijenosa faktoring poslovanja iz stavka 5. ovoga članka, faktoring društva koja sudjeluju u tom postupku dužna su o toj namjeri u pisanom obliku obavijestiti Agenciju, obaviti prethodne konzultacije s Agencijom te dobiti suglasnost Agencije na taj prijenos.

(7) U slučajevima ukidanja rješenja o odobrenju za obavljanje poslova faktoringa iz ovoga članka, ponovni zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje poslova faktoringa u skladu s odredbama ovoga Zakona, ne može se podnijeti prije proteka roka od jedne godine od izvršnosti rješenja o ukidanju odobrenja za obavljanje poslova faktoringa.

GLAVA IX.

NADZOR NAD DRUGIM OSOBAMA

Opće odredbe

Članak 98.

Agencija je ovlaštena provoditi i nadzor nad drugim osobama koje osim drugih djelatnosti ili kao jedinu djelatnost obavljaju poslove faktoringa bez odobrenja Agencije.

Mjere nadzora

Članak 99.

(1) Ako Agencija, prema podacima kojima raspolaže, utvrdi da osoba obavlja poslove faktoringa bez odobrenja Agencije, toj će se osobi zabraniti obavljanje navedenih poslova.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, Agencija prethodno može obaviti pregled poslovnih knjiga i druge dokumentacije osobe i prikupiti dokaze kako bi utvrdila obavlja li osoba poslove faktoringa.

GLAVA X.

SURADNJA NADZORNIH TIJELA

Obrada podataka i pružanje informacija

Članak 100.

(1) Agencija prikuplja i obrađuje podatke o činjenicama i okolnostima koje su bitne za obavljanje poslova iz njezine nadležnosti propisane ovim Zakonom.

(2) Podacima iz stavka 1. ovoga članka naročito se smatraju podaci o:

1. odobrenjima za obavljanje poslova faktoringa i drugim odobrenjima koje izdaje Agencija na temelju ovoga Zakona,
2. članovima uprave i nadzornog odbora faktoring društava,
3. podružnicama, odnosno neposrednom obavljanju poslova faktoringa u državama članicama od strane faktoring društava sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
4. podružnicama, odnosno neposrednom obavljanju poslova faktoring društava država članica na području Republike Hrvatske,
5. podružnicama u trećim državama faktoring društava sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
6. podružnicama faktoring društava iz treće države u Republici Hrvatskoj,
7. imateljima kvalificiranih udjela u faktoring društvu,
8. revidiranim financijskim izvještajima iz članka 67. ili članka 68. ovoga Zakona,
9. izvršenim mjerama nadzora iz članka 87. ovoga Zakona,
10. informacijama koje Agencija prikupi u okviru razmjene informacija s drugim nadzornim tijelima i institucijama.

(3) Podatke iz stavka 2. ovoga članka Agencija smije dostaviti:

1. drugim nadzornim tijelima, odnosno institucijama, ako su im oni potrebni radi obavljanja nadzora nad poslovanjem faktoring društva, odnosno pravnih osoba povezanim s faktoring društvom te ako za ta tijela vrijedi obveza čuvanja povjerljivih podataka,
2. nadzornim tijelima država članica i trećih država prema zaključenim sporazumima, ako su im oni potrebni radi obavljanja nadzora nad poslovanjem faktoring društva sa sjedištem u tim državama koje prema odredbama ovoga Zakona obavlja poslove faktoringa i na području Republike Hrvatske te njegovih povezanih osoba kao i nad poslovanjem pravnih osoba povezanih s faktoring društvom koje ima sjedište u Republici Hrvatskoj, ako za ta tijela vrijedi obveza čuvanja povjerljivih podataka,
3. nadležnom sudu ako su mu podaci potrebni u stečajnom postupku nad faktoring društvom,
4. Ministarstvu financija Republike Hrvatske za potrebe pripreme propisa, vođenje statistike ili vođenje strategije na području financijskog i poreznog sustava.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, podatke iz stavka 2. točke 10. ovoga članka Agencija smije dostaviti drugim tijelima, odnosno institucijama jedino uz izričito odobrenje tijela i institucija koja su joj dostavila te podatke.

GLAVA XI.

POVJERLJIVI PODACI

Opća odredba

Članak 101.

Factoring društvo dužno je kao povjerljive čuvati sve podatke, informacije, činjenice i okolnosti za koje je saznalo na osnovi pružanja usluga klijentima, odnosno ostalim stranama ugovora o faktoringu.

Obveza čuvanja povjerljivih podataka

Članak 102.

(1) Članovi faktoring društva, dioničari faktoring društva, članovi organa faktoring društva, te radnici faktoring društva, odnosno druge osobe kojima su vezano za njihov rad u faktoring društvu ili uz pružanje usluga za faktoring društvo na bilo koji način dostupni podaci iz članka 100. ovoga Zakona ne smiju te podatke priopćavati trećim osobama, iskoristiti ih protiv interesa faktoring društva i njegovih klijenata ili omogućiti da ih koriste treće osobe.

(2) Obveza čuvanja povjerljivih podataka ne vrijedi u sljedećim slučajevima:

1. ako klijent, ili treća osoba izričito pisanim putem pristane da se priopće pojedini povjerljivi podaci,
2. ako to omogućuje ostvarenje interesa faktoring društva za daljnju prodaju i/ili prijenos predmeta faktoringa,
3. ako se povjerljivi podaci razmjenjuju unutar grupe kreditnih i/ili financijskih institucija definiranih sukladno zakonu kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga, radi upravljanja rizicima,
4. ako se povjerljivi podaci razmjenjuju između kreditnih i/ili financijskih institucija o klijentima koji nisu ispunili svoju dospelu obvezu u roku, a povjerljivi podaci se priopćavaju pravnoj osobi koja je osnovana radi prikupljanja i razmjene ovih podataka, i to sukladno zakonima primjenjivim za tu djelatnost,
5. ako nadležni sud ili drugo nadležno tijelo pisanim putem zahtijeva, odnosno naloži predodžbu tih podataka radi utvrđivanja činjenica u kaznenim ili prekršajnim postupcima ili za potrebe utvrđivanja činjenica neophodnih za pokretanje takvih postupaka,
6. u slučajevima određenima propisima koji uređuju sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma,
7. ako su ti podaci potrebni u svrhu razjašnjavanja međusobnih pravnih odnosa između faktoring društva i klijenta, odnosno dobavljača, odnosno drugih imatelja prava iz ugovora o faktoringu, te između klijenta i trećih osoba u sudskim postupcima, arbitražnim postupcima i postupcima mirenja,
8. ako nadležni sud pisanim putem zahtijeva, odnosno naloži predodžbu tih podataka za potrebe ostavinskog, stečajnog postupka i drugog sudskog postupka,
9. ako nadležni sud ili drugo nadležno tijelo pisanim putem zahtijeva, odnosno naloži predodžbu tih podataka radi ovrhe nad imovinom klijenta, odnosno drugog imatelja prava iz ugovora o faktoringu, ili nad imovinom trećih osoba,

10. ako se ti podaci dostavljaju Agenciji za potrebe nadzora koji u okviru svojih nadležnosti provodi Agencija, odnosno drugo nadzorno tijelo,
11. ako se ti podaci dostavljaju poreznom tijelu za potrebe postupaka koje ono provodi u okviru svojih nadležnosti,
12. odavanje podataka društvima za osiguranje u postupku osiguranja tražbina faktoring društva,
13. odavanje podataka pri sklapanju pravnih poslova koji imaju učinak osiguranja tražbina faktoring društva kao što su bankarsko jamstvo i drugi slični poslovi,
14. ako se ti podaci priopćavaju pravnoj osobi koja se registrirano bavi prikupljanjem i pružanjem podataka o obvezama iz poslova faktoringa,
15. ako je to propisano posebnim zakonom.

(3) Obveza čuvanja povjerljivih podataka postoji za osobe iz stavka 1. ovoga članka i nakon prestanka rada u faktoring društvu, odnosno nakon prestanka svojstva člana ili dioničara faktoring društva ili člana organa faktoring društva kao i nakon prestanka ugovornog odnosa o obavljanju poslova za faktoring društvo.

(4) Nadzorno tijelo, odnosno druga tijela i sudovi smiju podatke koje su prikupili na temelju stavka 2. ovoga članka upotrijebiti isključivo u svrhu zbog koje su prikupljeni.

Prikupljanje, vođenje i upotreba povjerljivih podataka

Članak 103.

Factoring društva prikupljaju, obrađuju, čuvaju, dostavljaju i upotrebljavaju povjerljive podatke iz članka 101. ovoga Zakona u skladu s propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka i ostalim propisima o zaštiti podataka.

GLAVA XII.

STEČAJ I LIKVIDACIJA

Stečaj faktoring društva

Članak 104.

Na stečaj faktoring društva na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Stečajnog zakona.

Izvješćivanje Agencije

Članak 105.

Presliku izvješća stečajnog upravitelja o tijeku stečajnog postupka stečajni upravitelj dužan je dostaviti Agenciji.

Likvidacija faktoring društva

Članak 106.

(1) Likvidacija faktoring društva provodi se sukladno odredbama Zakonom o trgovačkim društvima, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Prije donošenja odluke o likvidaciji faktoring društva, uprava i nadzorni odbor faktoring društva dužni su obaviti prethodne konzultacije s Agencijom.

(3) Likvidatori su dužni obavijestiti Agenciju o odluci o likvidaciji faktoring društva u roku 3 radna dana od dana njezinog donošenja.

Imenovanje likvidatora

Članak 107.

(1) Likvidatorom faktoring društva može biti imenovana samo osoba koja ispunjava uvjete za imenovanje za člana uprave faktoring društva iz članka 47. ovoga Zakona.

(2) Likvidatori faktoring društva dužni su okončati poslove koji su u tijeku, naplatiti tražbine, unovčiti imovinu faktoring društva i podmiriti obveze prema vjerovnicima te eventualni ostatak imovine podijeliti članovima, odnosno dioničarima faktoring društva.

(3) Iznimno, u mjeri u kojoj to zahtijeva provođenje likvidacije, likvidatori mogu sklapati nove poslove.

(4) Na faktoring društvo nad kojim se provodi postupak likvidacije, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

(5) Agencija može pravilnikom propisati način primjene odredbi ovoga Zakona u slučajevima iz stavka 4. ovoga članka.

Izvješćivanje Agencije

Članak 108.

Likvidatori su dužni, ako utvrde da imovina faktoring društva u likvidaciji nije dovoljna za podmirenje vjerovnika, bez odgađanja podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka i o tome odmah izvijestiti Agenciju.

GLAVA XIII.

UDRUŽENJE FAKTORING DRUŠTAVA

Udruženje faktoring društava

Članak 109.

(1) Faktoring društva se mogu udružiti u udruženje faktoring društava koje je osnovano kao gospodarsko interesno udruženje ili kao neki drugi oblik udruživanja gospodarskih subjekata sukladno posebnom zakonu.

(2) Faktoring društva ne smiju zaključivati nikakve pisane ili usmene ugovore s drugim faktoring društvima ili njihovim udruženjima kojima se može ograničiti načelo slobodnoga tržišnog natjecanja.

(3) Udruženje faktoring društava dužno je, na zahtjev Agencije, radi provedbe stavka 2. ovoga članka, dostaviti Agenciji svoj statut, kao i sve sporazume, ugovore i druge opće akte.

GLAVA XIV.

PREKRŠAJNE ODREDBE

Teži prekršaji faktoring društva

Članak 110.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 200.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj faktoring društvo ako:

1. obavlja djelatnosti suprotno odredbama članka 21. stavaka 1., 2. i 7. ovoga Zakona,
2. je osnovano kao dioničko društvo, a njegove dionice izdane su suprotno odredbama članka 24. ovoga Zakona,
3. stječe kvalificirani udio u drugoj pravnoj osobi suprotno odredbi članka 38. stavka 1. ovoga Zakona,
4. izvrši prijenos faktoring poslovanja protivno odredbama članka 43. stavka 7. ovoga Zakona,
5. ne dobije suglasnost Agencije u skladu s odredbama članka 44. stavka 1. ovoga Zakona,
6. funkciju člana uprave faktoring društva obavlja osoba koja nije dobila suglasnost Agencije za obavljanje funkcije člana uprave faktoring društva u skladu s odredbom članka 48. stavka 1. ovoga Zakona,
7. ne ispunjava obveze u skladu s odredbama članka 52. ovoga Zakona,
8. ne upravlja rizicima u poslovanju sukladno odredbama članka 64. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona,
9. ne organizira provedbu interne revizije sukladno odredbama članka 65. ovoga Zakona,
10. ne organizira poslovanje i vođenje poslovnih knjiga sukladno odredbama članka 66. ovoga Zakona,
11. prilikom sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja postupi suprotno odredbama članka 67. stavaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona,
12. ne primjenjuje kontni plan u skladu s odredbom članka 67. stavka 5. ovoga Zakona,

13. ne dostavi revidirane godišnje financijske izvještaje u skladu s odredbom članka 68. stavka 2. ovoga Zakona,
14. ne omogući ovlaštenim osobama Agencije provedbu nadzora u skladu s odredbama članka 72. stavaka 4., 6., 7. i 8. ovoga Zakona,
15. ne omogući ovlaštenim osobama Agencije provedbu nadzora u skladu s odredbama članka 77. stavka 1. ovoga Zakona,
16. ne omogući ovlaštenim osobama Agencije provedbu nadzora u skladu s odredbama članka 79. ovoga Zakona,
17. ne omogući ovlaštenim osobama Agencije provedbu nadzora u skladu s odredbama članka 80. ovoga Zakona,
18. ne omogući ovlaštenim osobama Agencije provedbu nadzora u skladu s odredbama članka 81. ovoga Zakona,
19. ne postupi po rješenju Agencije o otklanjanju utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti ili o prestanku nezakonitog postupanja iz članka 91. ovoga Zakona,
20. ne postupi po rješenju Agencije iz članka 95. ovoga Zakona,
21. izvrši prijenos faktoring poslovanja protivno odredbama članka 97. stavka 6. ovoga Zakona.

(2) Odgovorna osoba u faktoring društvu kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna.

Lakši prekršaji faktoring društva

Članak 111.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj faktoring društvo ako:

1. ugovor o faktoringu nije sastavljen u skladu s odredbama članka 14. ovoga Zakona,
2. sazna za stjecanje ili otpuštanje kvalificiranog udjela u društvu koje prelazi ili padne ispod granice od 20%, 30% ili 50%, a o tome ne obavijesti Agenciju u skladu s odredbom članka 30. stavka 3. ovoga Zakona,
3. ne osigura podnošenje zahtjeva za izdavanje suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave donošenjem odluke ili izdavanjem suglasnosti u skladu s odredbom članka 48. stavka 2. ovoga Zakona,
4. ne postupi u skladu s odredbom članka 48. stavka 10. ovoga Zakona,
5. prilikom imenovanja članova nadzornog odbora postupi suprotno odredbama članka 53. ovoga Zakona,
6. prilikom imenovanja članova nadzornog odbora postupi suprotno odredbama članka 54. ovoga Zakona,
7. prilikom obavljanja poslova faktoringa u državi članici ne postupi u skladu s odredbama članka 57. ovoga Zakona,
8. prilikom obavljanja poslova faktoringa u trećoj državi ne postupi u skladu s odredbama članka 58. stavka 2. ovoga Zakona,
9. ne izvijesti Agenciju o izabranom revizorskom društvu u skladu s odredbom članka 68. stavka 9. ovoga Zakona,
10. ne postupi po rješenju Agencije iz članka 69. ovoga Zakona,
11. ne izvijesti Agenciju u skladu s odredbama članka 70. ovoga Zakona,
12. donese odluku o likvidaciji protivno odredbama članka 106. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona,
13. ne postupi u skladu s odredbama članka 117. stavaka 1., 3. i 4. ovoga Zakona.

(2) Odgovorna osoba u faktoring društvu kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

Prekršaji ostalih osoba

Članak 112.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja se koristi izrazom „faktoring“, odnosno njenom izvedenicom suprotno odredbi članka 20. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka koje je počinila pravna osoba, kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj obrtnik i pravna osoba koja:

1. obavlja poslove faktoringa bez odobrenja Agencije za obavljanje poslova faktoringa iz članka 39. ovoga Zakona,
2. stječe ili stekne kvalificirani udio u faktoring društvu suprotno odredbi članka 29. stavka 1. ovoga Zakona,
3. Agenciji ne dostavi informacije sukladno odredbama članka 72. stavaka 6. i 7. ovoga Zakona,
4. ovlaštenim osobama Agencije ne omogućiti pregled poslovnih knjiga i druge dokumentacije radi prikupljanja dokaza u skladu s odredbom članka 98. ovoga Zakona.

(4) Za prekršaje iz stavka 3. ovoga članka koje je počinila pravna osoba, kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

Prekršaji fizičkih osoba

Članak 113.

Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. fizička osoba koja stječe ili stekne kvalificirani udjel u faktoring društvu suprotno odredbi članka 29. stavka 1. ovoga Zakona,
2. članovi uprave faktoring društva ako ne vode poslove faktoring društva u skladu s odredbom članka 52. ovoga Zakona,
3. likvidator ako ne izvijesti Agenciju u skladu s odredbom članka 106. stavka 3. ovoga Zakona,
4. likvidator ako ne izvijesti Agenciju u skladu s odredbom članka 108. ovoga Zakona.

Zastara

Članak 114.

Na prekršajni progon počinitelja zbog počinjenih prekršaja iz ovoga Zakona, primjenjuju se odredbe o zastari propisane Prekršajnom zakonom.

Pravo stranke na pravni lijek

Članak 115.

Protiv rješenja koja u upravnim stvarima iz svoje nadležnosti donosi Agencija, žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

GLAVA XV.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje propisa

Članak 116.

Agencija će u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnike iz članka 14., članka 21., članka 23., članka 31., članka 38., članka 48., članka 54., članka 67. stavaka 2. i 3., članka 70. i članka 74. ovoga Zakona.

Usklađivanje s odredbama ovoga Zakona

Članak 117.

(1) Pravne osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju poslove faktoringa i upisane su u sudski registar nastavljaju poslovati kao faktoring društva prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti:

1. poslove faktoringa sa odredbama ovoga Zakona,
2. temeljni kapital sa člankom 22. ovoga Zakona,
3. upravu društva sa člancima 46. i 47. ovoga Zakona,
4. članove nadzornog odbora društva s člancima 53. i 54. ovoga Zakona,
5. poslovanje s drugim odredbama ovoga Zakona ako odredbama ovoga Zakona nije drugačije određeno.

(3) Ako pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka ne postupe u roku i na način određen odredbama stavaka 1. i 2. ovoga članka dužne su prestati obavljati poslove faktoringa i djelatnost faktoringa brisati iz sudskog registra.

(4) Pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je u roku mjesec dana nakon isteka roka iz stavka 2. ovoga članka Agenciji dostaviti izvješće o usklađivanju sukladno odredbama stavka 2. ovoga članka. Izvješću je potrebno priložiti:

1. osnivački akt u obliku javnobilježničke isprave,
2. popis dioničara ili članova društva s njihovim podacima i odgovarajućom dokumentacijom sukladno članku 39. ovoga Zakona,
3. popis osoba koje su povezane s imateljima kvalificiranih udjela i opis načina povezanosti.

(5) Ako iz izvješća iz stavka 4. ovoga članka i priloženih dokaza proizlazi da je pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka usklađena s odredbama stavka 2. ovoga članka, Agencija će izdati odobrenje za obavljanje poslova faktoringa sukladno odredbama članka 39. ovoga Zakona.

(6) Ako pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka ne postupi sukladno odredbama stavaka 2. i 4. ovoga članka, Agencija će pokrenuti postupak likvidacije sukladno odredbama ovoga Zakona.

Stupanje na snagu

Članak 118.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

U Republici Hrvatskoj ne postoji poseban zakon koji regulira djelatnost faktoringa.

Faktoring predstavlja alternativni oblik financiranja poslovnih subjekata putem otkupa potraživanja. Poslove faktoringa u Republici Hrvatskoj obavljaju kreditne institucije i društva registrirana za poslove faktoringa. Faktoring može omogućiti rješavanje problema kod financiranja malih i srednjih poduzeća koja mogu imati poteškoća s pristupom drugim izvorima sredstava.

Prema podacima iz statističkih izvješća društava registriranih za obavljanje poslova faktoringa, na dan 31. ožujka 2014. godine aktivno je bilo 15 faktoring društva te je po volumenu transakcija dominirao domaći faktoring (96,1% ukupnih faktoring potraživanja).

Petnaest faktoring društava je na kraju 2013. godine ostvarilo 17,3 milijardi kuna prometa ili 9,6% više nego 2012. godine, zahvaljujući značajnom porastu eskonta mjenica (23,3% više nego prethodne godine). Čiste je neto dobiti ostalo 178,6 milijuna kuna, što je 104,9% više nego u 2012. godini te je 2013. godina, što se tiče dobiti, najbolja poslovna godina od kada faktoring društva posluju u Republici Hrvatskoj.

Faktoring društva su u ožujku 2014. godini imala ukupnu aktivu veličine 8,6 milijarde kuna, što je 16,3% više nego prethodne godine. U ukupnoj aktivni djelatnosti faktoringa na dan 31. prosinca 2013. godine, kratkotrajna faktoring potraživanja činila su 41,5% aktive, dok su eskonti mjenica sudjelovali u ukupnoj aktivni s 38,9%.

Ukupni prihodi društava registriranih za obavljanje poslova faktoringa u 2013. godini iskazani su u iznosu od 824,5 milijuna kuna, dok su rashodi iznosili 606,7 milijuna kuna. Uočava se rastući trend imovine u razdoblju od 2006. do 2009. godine, dok u 2010. godini imovina pada za 18% u odnosu na godinu ranije. Rastući trend vrijednosti imovine ponovo se nastavlja u 2012. i 2013. godini.

Usluge faktoringa nisu regulirane na razini Europske unije, niti postoji jedinstvena definicija faktoringa na razini Europske unije te se ova usluga spominje u nekoliko direktiva koje reguliraju kreditne i druge financijske institucije, npr. Direktiva 89/646/EEZ o godišnjim financijskim izvješćima i konsolidiranim financijskim izvješćima banaka.

Primjeri pravnih definicija faktoringa mogu se naći u nacionalnom zakonodavstvu pojedinih europskih zemalja. Tako je Njemačka primjer uređenog tržišta koje dobro funkcionira i na kojem postoje jasno određena pravila. Faktoring je postao regulirana industrija 2008. godine, a razlog tome je rastuća važnost faktoring industrije u toj zemlji, posebno za financiranje malog i srednjeg poduzetništva. Također, faktoring je reguliran u Italiji, Austriji i Mađarskoj i dr.

Pružatelji faktoring usluga trenutno nisu regulirani u Republici Hrvatskoj, što stvara pravnu nesigurnost. S obzirom na trend porasta usluga faktoringa u Republici Hrvatskoj te s obzirom na to da rizici faktoring društava koja nisu članice grupe kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj nisu obuhvaćeni odgovarajućim nadzorom, nužna je regulacija njihovog poslovanja zakonskom regulativom o faktoringu.

Nadzor kreditnih institucija koje obavljaju poslove faktoringa unutar svoje registrirane djelatnosti u nadležnosti je Hrvatske narodne banke (u daljnjem tekstu: HNB), dok su druga društva registrirana za poslove faktoringa pod nadzorom Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Agencija).

Treba napomenuti da u uvjetima izostanka pravne regulacije poslova faktoringa, spomenuta druga društva koja nude faktoring usluge (a pod nadzorom su Agencije) nisu podlijevala licenciranju, odobrenju za članove uprave, pravilima o minimalnom temeljnom kapitalu, kvalificiranom udjelu, izvješćivanju i sl. Stoga je nadzor Agencije ograničen samo na provjeru obavljanja poslovanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma, kao i drugim zakonima i podzakonskim aktima kojima se općenito regulira poslovanje trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj.

II. PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM

Svrha predlaganja Konačnog prijedloga zakona o faktoringu (u daljnjem tekstu: Konačni prijedloga zakona) je regulirati do sada neregulirano područje te potaknuti daljnji razvoj faktoring usluga (osiguravajući da su sudionici na tržištu dobro organizirani gospodarski subjekti sposobni ispuniti određene regulatorne zahtjeve), kao i povećanje pravne sigurnosti u faktoring transakcijama.

Konačnim prijedlogom zakona uređuju se ugovor o faktoringu, prava i obveze subjekata u poslovima faktoringa, uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada faktoring društva, način i uvjeti za prekogranično obavljanje djelatnosti te izvještavanje faktoring društva. Također, u cilju daljnjeg približavanja standardima i pravilima poslovanja te upravljanja rizicima koja primjenjuju svi subjekti financijskog tržišta u Republici Hrvatskoj, ovim Konačnim prijedloga zakona, dodatno se propisuju zahtjevi glede sustava upravljanja rizicima i postupka obavljanja nadzora.

Donošenje navedene zakonske regulative omogućilo bi efikasniji nadzor nad društvima koja se bave poslovima faktoringa.

Cilj donošenja Konačnog prijedloga zakona je osiguranje stabilnosti tržišta i pravne učinkovitosti faktoring transakcija. Faktoring transakcijama poboljšava se likvidnost poslovanja što pozitivno utječe na rentabilnost i kreditnu sposobnost malih i srednjih poduzeća. Donošenje Konačnog prijedloga zakona pridonijet će pozitivnom učinku na financijske subjekte i cjelokupno gospodarstvo.

Dakle, predloženim normativnim rješenjem, odnosno Konačnim prijedlogom zakona postići će se pravna sigurnost u faktoring transakcijama te će se potaknuti razvoj do sada nereguliranog područja faktoring usluga.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINAČNIH ODREDBI

Uz članak 1.

Ovim člankom određena su područja koja su predmet uređivanja ovim Zakonom.

Uz članak 2.

Ovim člankom uređeno je značenje pojmova koji se koriste u ovome Zakonu.

Uz članak 3.

Ovim člankom uređena je obveza primjene odredbi zakona kojim se uređuju obvezni odnosi.

Uz članke 4. i 5.

Odredbama ovih članaka propisani su poslovi faktoringa kao i predmet faktoringa.

Uz članak 6.

Ovim člankom definirane su buduće tražbine kao predmet faktoringa.

Uz članke 7., 8., 9. i 10.

Odredbama ovih članaka utvrđeni su subjekti u poslovima faktoringa te vrste faktoringa, odnosno tuzemni i inozemni te regresni i bezregresni faktoring.

Uz članak 11.

Ovim člankom definiran je dobavljački faktoring kao posebna vrsta faktoringa.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisani su poslovi faktoringa koji uključuju otkup mjenica.

Uz članke 13. i 14.

Odredbama ovih članaka reguliran je ugovor o faktoringu te sadržaj i oblik ugovora o faktoringu.

Uz članak 15.

Ovim člankom propisana je valjanost obavijesti kupcu o ustupu predmeta faktoringa bez obzira obuhvaća li jednu ili više tražbina te jesu li tražbine postojeće ili buduće.

Uz članak 16.

Ovim člankom propisana je primjena Zakona o obveznim odnosima na ustup predmeta faktoringa na pružatelja usluga faktoringa.

Uz članak 17.

Odredbama ovoga članka uređene su odgovornosti dobavljača faktoringa za pravne nedostatke.

Uz članak 18.

Ovim člankom propisano je tko sve može obavljati poslove faktoringa.

Uz članak 19.

Ovim člankom uređena je obveza primjene odredbi zakona kojim se uređuju osnivanje, ustrojstvo i poslovanje trgovačkih društava.

Uz članak 20.

Ovim člankom definirano je faktoring društvo kao pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je upisana u sudski registar na temelju odobrenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Agencija) za obavljanje poslova faktoringa te isto može biti osnovano kao dioničko društvo ili kao društvo s ograničenom odgovornošću.

Uz članak 21.

Odredbama ovoga članka uređeno je da faktoring društva mogu obavljati samo poslove iz članaka 4., 8. i 12. kao i poslove koji su u posrednoj i neposrednoj vezi s poslovima faktoringa.

Uz članak 22.

Ovim člankom uređuje se minimalna visina temeljnog kapitala faktoring društva u iznosu od 1 milijun kuna koji mora biti uplaćen u novcu prije osnivanja.

Uz članak 23.

Ovim člankom propisano je da je obvezno uvijek održavati kapital u iznosu koji ne smije biti manji od iznosa najnižeg temeljnog kapitala.

Uz članak 24.

Odredbama ovoga članka uređuje se pitanje dionica faktoring društva osnovanog kao dioničko društvo.

Uz članak 25.

Ovim člankom određena je povezanost dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba, odnosno subjekata.

Uz članke 26. i 27.

Odredbama ovih članaka uređuju se pojmovi sudjelovanja i kontrole iz članka 25. ovoga Zakona.

Uz članak 28.

Odredbama ovoga članka uređuju se pojmovi neizravnih ulaganja, neizravnog imatelja dionica i članova uže obitelji.

Uz članke 29. i 30.

Ovim je člancima utvrđena prethodna obveza, pravnim ili fizičkim osobama koje namjeravaju izravno ili neizravno povećati ili smanjiti svoj udjel u faktoring društvu, dobivanja odobrenja Agencija za takvu pravnu radnju.

Uz članak 31.

Ovim je člankom propisano da se dokumentacija potrebna za procjenu mora dostaviti Agenciji uz zahtjev za izdavanje suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela. Agencija će pravilnikom propisati listu dokumentacije koja se treba priložiti uz zahtjev.

Uz članak 32.

Ovim je člankom propisano što je namjeravani stjecatelj kvalificiranog udjela, a koje će mu omogućiti prevladavajući utjecaj ili kontrolu nad poslovanjem faktoring društva, dužan priložiti zahtjevu.

Uz članke 33. i 34.

Ovim člancima propisan je postupak odlučivanja o suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela.

Uz članak 35.

Ovim člankom dano je pravo Agenciji da, u svrhu ostvarivanja i ispunjavanja svoje nadzorne uloge nad djelatnošću faktoring društava, odbije zahtjev za obavljanje poslova faktoringa faktoring društvu.

Uz članak 36.

Ovim člankom dano je pravo Agenciji da, tijekom postupka obrade zahtjeva, zatraži, provjeri i detaljnije propiše dokumentaciju koju ocijeni potrebnom za odlučivanje o izdavanju suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela.

Uz članak 37.

Odbredbama ovoga članka propisane su pravne posljedice stjecanja bez suglasnosti i pravo Agencije na ukidanje ili poništenje rješenja o suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela.

Uz članak 38.

Ovim je člankom propisano da je faktoring društvo, prije stjecanja udjela u drugoj pravnoj osobi, dužno podnijeti Agenciji zahtjev za izdavanje suglasnosti u pisanom obliku i dobiti suglasnost Agencije za to stjecanje. Agencija će pravilnikom propisati listu dokumentacije koja se treba priložiti uz zahtjev.

Uz članak 39.

Odbredbama ovoga članka uređuje se odobrenje za obavljanje poslova faktoringa faktoring društvu koje izdaje Agencija, a po ovlaštenju danom ovim Zakonom. Propisana je

dokumentacija koju je potrebno priložiti zahtjevu za izdavanje odobrenja za obavljanje poslova faktoringa da bi se zahtjev smatrao valjanim te kako bi na temelju njega Agencija donijela odluku i izdala odobrenje za obavljanje poslova faktoringa.

Uz članak 40.

Ovim člankom dano je pravo Agenciji da spoji postupke odlučivanja o zahtjevu osnivača ili uprave društva za izdavanje odobrenja za obavljanje poslova faktoringa, stjecanja kvalificiranog udjela i izdavanja suglasnosti za članove uprave.

Uz članak 41.

Ovim člankom propisano je izdavanje odobrenja za obavljanje poslova faktoringa, odnosno dužnost Agencije da u roku 60 dana od primitka potpunog i dokumentiranog zahtjeva odluči o zahtjevu.

Uz članak 42.

Ovim člankom dano je pravo Agenciji da, u svrhu ostvarivanja i ispunjavanja svoje nadzorne uloge nad djelatnošću faktoring društava, odbije zahtjev za obavljanje poslova faktoringa faktoring društvu u točno utvrđenim situacijama.

Uz članak 43.

Odredbama ovoga članka uređuje se ukidanje i prestanak važenja odobrenja za obavljanje poslova faktoringa. Također propisani su uvjeti pod kojima faktoring društvo može donijeti odluku o prestanku poslovanja kao faktoring društvo i nastaviti poslovati kao drugo trgovačko društvo.

Uz članak 44.

Ovim člankom propisane su statusne promjene faktoring društva koje je uključeno u pripajanje, spajanje ili podjelu društva te nužno dobivanje suglasnosti Agencije za te promjene.

Uz članak 45.

Ovim člankom propisano je koje organe faktoring društvo treba imati kada nastupa kao dioničko društvo, a koje kada nastupa kao društvo s ograničenom odgovornošću.

Uz članak 46.

Ovim je člankom utvrđena obveza postojanja najmanje dva člana uprave faktoring društva. Poznavanje hrvatskog jezika jednog od članova uprave nužan je uvjet za učinkovito upravljanje faktoring društvom na teritoriju Republike Hrvatske. Također je utvrđen oblik radnog odnosa članova uprave faktoring društva na način da su ispunjeni preduvjeti uspješnog izvršavanja njihove funkcije.

Uz članak 47.

Odredbama ovoga članka utvrđeni su uvjeti za člana uprave faktoring društva kao potrebne stručne kvalifikacije i iskustvo koje je potrebno za obnašanje navedene funkcije.

Uz članak 48.

Propisana je obveza dobivanja suglasnosti Agencije za člana uprave faktoring društva. Kao preduvjet dobivanja navedene suglasnosti utvrđena je obveza urednog podnošenja zahtjeva od strane kandidata za člana uprave faktoring društva, podnošenje dokumentacije kao dokaza o ispunjavanju uvjeta za člana uprave utvrđenih ovim Zakonom te predstavljanje programa vođenja poslova faktoring društva ako Agencija od kandidata to zatraži.

Uz članak 49.

U skladu s odredbama ovoga članka, Agencija može odbiti izdati suglasnost za člana uprave faktoring društva s ciljem sprječavanja mogućnosti ugrožavanja poslovanja društva.

Uz članak 50.

Odredbama ovoga članka utvrđeni su uvjeti pod kojima se ukida ili poništava rješenje o suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave faktoring društva.

Uz članak 51.

Ovim su člankom točno utvrđeni slučajevi u kojima Agencija može ukinuti rješenje o suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave faktoring društva, odnosno slučajevi u kojima je nadležni organ prema osnivačkom aktu faktoring društva, dužan u roku 90 dana od dana prestanka funkcije člana, odnosno članova uprave pribaviti suglasnost Agencije i imenovati novoga člana, odnosno nove članove uprave. Radi pojednostavljenja postupanja, Agenciji je ostavljena mogućnost objedinjavanja postupka ukidanja suglasnosti za člana uprave s postupkom ukidanja odobrenja za obavljanje poslova faktoringa.

Uz članak 52.

Ovim su člankom utvrđene obveze i odgovornosti članova uprave faktoring društva.

Uz članke 53. i 54.

Odredbama ovih članaka utvrđeno je da faktoring društvo mora imati nadzorni odbor te su utvrđeni uvjeti za imenovanje članova nadzornog odbora faktoring društva. Agenciji je ostavljena mogućnost da od uprave društva zatraži sazivanje skupštine i predlaganja opoziva člana nadzornog odbora društva radi osiguranja zakonitog i učinkovitog funkcioniranja nadzornog odbora faktoring društva.

Uz članak 55.

Ovim člankom propisuju se, uz one propisane prema odredbama zakona koji uređuje osnivanje i poslovanje trgovačkih društava, dodatne nadležnosti i ovlasti nadzornog odbora faktoring društva, a u svrhu produbljivanja njegova utjecaja na upravu faktoring društva u

smislu određivanja poslovne politike i financijskog plana faktoring društva te drugim poslovima određenim ovim Zakonom.

Uz članak 56.

Ovim su člankom utvrđene dužnosti i odgovornosti nadzornog odbora faktoring društva s ciljem ostvarivanja nadzorne uloge nad primjerenosti i učinkovitosti postupaka kroz provjere godišnjih i financijskih izvješća faktoring društva.

Uz članak 57.

Odredbama ovoga članka regulirano je obavljanje poslova faktoringa izvan Republike Hrvatske, odnosno u drugoj državi članici. Faktoring društvo koje ispunjava uvjete propisane ovim člankom obavlja poslove faktoringa u drugoj državi članici sukladno zakonu kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga. Faktoring društvo koje ne ispunjava uvjete za obavljanje poslova faktoringa kao uzajamno priznatih usluga izvan područja Republike Hrvatske prema zakonu kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga, može obavljati te poslove putem podružnice.

Uz članak 58.

Odredbama ovoga članka regulirano je obavljanje poslova faktoringa u trećoj državi i to samo putem podružnice.

Uz članak 59.

Odredbama ovoga članka regulirano je obavljanje poslova faktoringa faktoring društva iz država članica. Faktoring društvo koje ispunjava propisane uvjete određene ovim člankom, može obavljati poslove faktoringa na području Republike Hrvatske prema zakonu kojim se uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih institucija te pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga. U slučaju neispunjavanja uvjeta za poslovanje kao financijska institucija koja obavlja poslove faktoringa kao uzajamno priznatu uslugu te druge propisane uvjete, faktoring društvo može obavljati te poslove na području Republike Hrvatske samo putem podružnice prema odredbama članaka 61., 62. i 63. ovoga Zakona.

Uz članak 60.

Odredbama ovoga članka regulirana je primjena drugih odredbi ovoga Zakona na poslovanje faktoring društva iz država članica.

Uz članak 61.

Ovim člankom regulirano je osnivanje podružnice faktoring društva iz treće države i faktoring društva države članice iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona.

Uz članak 62.

Ovim člankom propisuju se slučajevi u kojima se ukida odobrenje za osnivanje podružnice faktoring društva iz treće države i faktoring društva države članice. Također, propisuju se

slučajevi u kojima će Agencija osnivaču ukinuti ili poništiti odobrenje za osnivanje podružnice.

Uz članak 63.

Odredbama ovoga članka propisana je primjena drugih odredbi ovoga Zakona na poslovanje društva iz treće države i faktoring društva države članice iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona.

Uz članak 64.

Odredbama ovoga članka definiran je sustav upravljanja rizicima kao proces, odnosno skup postupaka, metoda i tehnika za identificiranje, mjerenje i procjenu te upravljanje i ovladavanje rizicima kojima je faktoring društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju. Propisano je kako je faktoring društvo dužno uspostaviti učinkovit sustav upravljanja rizicima koji mora sadržavati strategije, politike, postupke i mjere upravljanja rizicima, kao i tehnike mjerenja rizika te podjelu odgovornosti u vezi s upravljanjem rizicima.

Uz članak 65.

Ovim člankom propisan je ustroj interne revizije faktoring društva. Interna revizija neovisno i objektivno procjenjuje sustav unutarnjih kontrola, daje neovisno i objektivno stručno mišljenje i savjete za unaprjeđenje poslovanja s ciljem poboljšanja poslovanja faktoring društva. Također, Agencija može pravilnikom detaljnije propisati način obavljanja poslova interne revizije.

Uz članak 66.

Odredbama ovoga članka propisana je obveza faktoring društvu o vođenju poslovnih knjiga, dokumentacije te ostalih evidencija na način koji omogućuje provjeru posluje li faktoring društvo u skladu s važećim propisima i standardima struke.

Uz članak 67.

Ovim člankom propisana je obveza financijskog izvještavanja faktoring društva, a na koje se primjenjuju propisi kojima se uređuje računovodstvo i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja, osim ako Agencija ne propiše drugačije. Agencija propisuje strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja faktoring društva te objavljivanje, način i rok dostave istih. Također, propisano je kako će Agencija pravilnikom propisati strukturu, sadržaj, način i rokove dostave drugih izvještaja faktoring društva. Isto tako Agencija može propisati i kontni plan za faktoring društva.

Uz članak 68.

Odredbama ovoga članka uređena je obveza revizije godišnjih financijskih izvještaja, koji se propisi primjenjuju na postupak revizije, rok unutar kojeg se revidirani financijski izvještaji moraju dostaviti Agenciji, tko može obavljati reviziju. Agencija može detaljnije pravilnikom propisati opseg i sadržaj revizije, a također može od revizora tražiti dodatna pojašnjenja u vezi s revidiranim godišnjim financijskim izvještajima, odnosno drugim revidiranim izvještajima faktoring društva. Ako Agencija utvrdi da revizija izvještaja nije obavljena ili da revizorsko izvješće nije sastavljeno u skladu s propisima, ona može odbiti revizorsko izvješće

te zahtijevati od faktoring društva da reviziju obave revizori drugog revizorskog društva, a na trošak faktoring društva. Propisani su slučajevi u kojima revizorsko društvo ne može obavljati reviziju financijskih izvještaja faktoring društva. Faktoring društvo dužno je izvijestiti Agenciju o odabiru revizorskog društva u točno propisanom roku.

Uz članak 69.

Odredbama ovoga članka, Agencija može za potrebe nadzora naložiti faktoring društvu sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja ukoliko postoji povezanost s drugim pravnim osobama, a sam oblik povezanosti izričito je naveden u ovome članku.

Uz članak 70.

Ovim člankom propisane su činjenice i okolnosti o kojima je faktoring društvo dužno izvješćivati Agenciju.

Uz članak 71.

Odredbama ovoga članka definiran je nadzor te su navedeni osnovni ciljevi nadzora.

Uz članak 72.

Ovim člankom propisano je da Agencija provodi nadzor nad faktoring društvima sukladno Zakonu o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, ovome Zakonu, propisima donesenim temeljem ovoga Zakona te drugim propisima donesenima na temelju istih. Propisano je na koje se odredbe primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku. Također, propisano je da je Agencija nadležna za nadzor nad poslovanjem faktoring društava osnovanih u Republici Hrvatskoj uz odobrenje Agencije vezano za poslovanje koje obavljaju na području i izvan Republike Hrvatske. Propisano je kada i od kojih osoba je Agencija ovlaštena zahtijevati izvješća i podatke te obaviti pregled poslovanja u svrhu provođenja nadzora.

Uz članak 73.

Odredbama ovoga članka propisano je koje radnje Agencija obavlja pri provođenju nadzora faktoring društava. Na temelju tih radnji Agencija će utvrditi posluje li faktoring društvo u skladu sa zakonskim propisima, ima li faktoring društvo uspostavljen odgovarajući organizacijski ustroj te stabilan sustav upravljanja, kao i kapital koji osigurava primjeren sustav uspravljanja i pokriva rizika.

Uz članak 74.

Ovim člankom propisana je naknada koja se plaća Agenciji za nadzor faktoring društava te njihovih podružnica izvan Republike Hrvatske, podružnice faktoring društava iz države članice koje posluju u Republici Hrvatskoj iz članka 59. ovoga Zakona, faktoring društava iz države članice u dijelu poslovanja koje se obavlja neposrednim pružanjem usluga na području Republike Hrvatske iz članka 59. ovoga Zakona te podružnice faktoring društava iz treće države koje posluju u Republici Hrvatskoj iz članka 61. ovoga Zakona. Visinu, način izračuna i način plaćanja Agencija će propisati pravilnikom.

Uz članak 75.

Odredbama ovoga članka propisan je način obavljanja nadzora koji može biti neposredan ili posredan, dok neposredan može biti redovni ili izvanredni.

Uz članak 76.

Odredbe ovoga članka određuju osobe koje su ovlaštene za obavljanje nadzora faktoring društava. Nadzor iz članka 71. ovoga Zakona obavljaju radnici Agencije s ovlaštenjem za obavljanje nadzora međutim, iznimno za obavljanje zadataka vezano uz nadzor poslovanja faktoring društava, Agencija može zatražiti stručno sudjelovanje revizora, revizorskog društva ili druge stručno osposobljene osobe.

Uz članak 77.

Ovim člankom propisani su slučajevi u kojima je faktoring društvo dužno dostaviti podatke na zahtjev Agencije o svim okolnostima potrebnim za nadzor ili izvršavanje drugih ovlasti i mjera koje Agencija ima. Također, podatke su Agenciji dužni dostavljati članovi uprave i druge relevantne osobe faktoring društva te članovi nadzornog odbora i prokuristi.

Uz članak 78.

Odredbe ovoga članka propisuju kako se prije početka obavljanja neposrednog nadzora, faktoring društvu dostavlja pisana obavijest o neposrednom nadzoru koja sadrži propisane podatke. Propisan je i rok u kojem se obavijest dostavlja faktoring društvu.

Uz članak 79.

Odredbe ovoga članka propisuju da je faktoring društvo dužno ovlaštenoj osobi Agencije, nakon zaprimanja obavijesti o nadzoru, omogućiti obavljanje neposrednog nadzora na svim mjestima u kojima se djelatnost faktoring društva obavlja. Također, faktoring društvo je dužno ovlaštenoj osobi Agencije omogućiti kontrolu tražene dokumentacije, a isto tako relevantne osobe faktoring društva dužne su s ovlaštenom osobom Agencije provesti razgovor i dati informacije bitne za obavljanje nadzora i ispunjavanje ciljeva nadzora.

Uz članak 80.

Ovim člankom propisano je da je faktoring društvo dužno ovlaštenoj osobi Agencije osigurati prikladne prostorije, potrebnu stručnu i tehničku pomoć, pojašnjenja i druge uvjete za obavljanje nadzora.

Uz članak 81.

Odredbe ovoga članka propisuju kako je faktoring društvo, koje u svom poslovanju koristi informacijski sustav, dužno na zahtjev ovlaštene osobe Agencije, osigurati uvjete za pregled informacijskog sustava te traženu dokumentaciju iz koje moraju biti razvidne točno određene komponente informacijskog sustava.

Uz članak 82.

Ovim člankom propisane su odredbe vezane uz završetak postupka neposrednog nadzora. O postupku neposrednog nadzora sastavlja se zapisnik koji se dostavlja faktoring društvu, a na koji faktoring društvo ima pravo uložiti prigovor u roku 8 dana od dana primitka istog. Isto tako, određeno je kada Agencija sastavlja dopunu zapisnika.

Uz članak 83.

Odredbe ovoga članka uređuju razloge na temelju kojih je dopušten prigovor protiv zapisnika o obavljenom nadzoru.

Uz članak 84.

Odredbe ovoga članka propisuju elemente koje prigovor mora sadržavati. U prigovoru, faktoring društvo može navesti činjenice iz kojih proizlazi da određene nezakonitosti i nepravilnosti, navedene u zapisniku ne postoje i predložiti dokaze. Također, u slučaju ako se faktoring društvo u izjavi (kao jednom od elemenata koje prigovor mora sadržavati) poziva na ispravu, dužan ih je kao dokaze priložiti prigovoru.

Uz članak 85.

Odredbe ovoga članka propisuju što ovlaštena osoba Agencije obavlja tijekom obavljanja posrednog nadzora.

Uz članak 86.

Odredbe ovoga članka propisuju kako Agencija sastavlja zapisnik o posrednom nadzoru, u slučaju utvrđenih nedostataka, nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju faktoring društva utvrđenih u postupku posrednog nadzora. Isti se dostavlja faktoring društvu. Na temelju nalaza iz zapisnika, Agencija je ovlaštena poduzeti sve nadzorne mjere kao i u slučaju neposrednog nadzora.

Uz članak 87.

Odredbama ovoga članka Agencija može faktoring društvu izreći nadzorne mjere u svrhu zakonitog poslovanja subjekata nadzora i zaštite javnog interesa. Također, odredbama se definiraju nezakonitosti i nepravilnosti u smislu ovoga Zakona.

Uz članak 88.

Odredbama ovoga članka propisuju se nadzorne mjere koje Agencija može odrediti faktoring društvu, a pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

Uz članak 89.

Odredbama ovoga članka propisano je kako će Agencija izreći preporuke upravi faktoring društva ako u okviru nadzora te provjere i procjene financijske stabilnosti kao i procjene rizika, utvrdi određene nedostatke i nepravilnosti. Propisuje se i kako je uprava faktoring društva dužna Agenciji dostaviti plan, rokove i dinamiku postupanja po preporukama

Agencije te se opisuje slučaj kada Agencija može provesti ponovni nadzor nad faktoring društvom.

Uz članak 90.

Odredbama ovoga članka propisuje se kako Agencija može izreći opomenu faktoring društvu u slučajevima kada tijekom nadzora utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti, a sam opseg istih nema značajan utjecaj i posljedice na poslovanje faktoring društava. Također, odredbe propisuju i slučaj kada će Agencija izdati rješenje za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti te kada je ovlaštena provesti ponovni nadzor nad faktoring društvom.

Uz članak 91.

Ovim člankom propisuje se kako će Agencija, u slučajevima utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti koje predstavljaju povredu odredbi ovoga Zakona ili na temelju drugih propisa kojim se uređuje poslovanje faktoring društava, rješenjem naložiti mjere za otklanjanje istih te će propisati rokove u kojima je iste potrebno otkloniti.

Uz članak 92.

Odredbama ovoga članka propisuje se slučaj kada Agencija može naložiti faktoring društvu podnošenje izvješća o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, a kojemu je dužno priložiti mišljenje revizora iz kojeg je vidljivo jesu li te nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.

Uz članak 93.

Ovim člankom propisuju se odredbe o podnošenju izvješća o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti unutar roka koji je propisala Agencija te iz kojeg je vidljivo otklanjanje istih. Također Agencija može naložiti i nadopunu izvješća u propisanom roku ako je isto potrebno.

Uz članak 94.

Odredbama ovoga članka propisani su slučajevi u kojima Agencija donosi rješenje o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, a kojim se utvrđuje da su iste otklonjene.

Uz članak 95.

Ovim člankom propisani su uvjeti u kojima je Agencija ovlaštena faktoring društvu izreći posebne nadzorne mjere, a koje faktoring društvo mora poduzeti u primjerenom roku određenom od strane Agencije te za koje je faktoring društvo dužno dostaviti izvještaj o provedbi naloženih mjera.

Uz članak 96.

Odredbama ovoga članka propisano je kako Agencija može o posebnim nadzornim mjerama iz članka 95. ovoga Zakona neposredno riješiti u skladu sa Zakonom o općem upravnom postupku, u slučajevima ako se te mjere donose radi zaštite javnog interesa.

Uz članak 97.

Odredbama ovoga članka propisani su slučajevi u kojima će Agencija donijeti rješenje o ukidanju ili poništenju odobrenja za obavljanje poslova faktoringa faktoring društvu.

Uz članak 98.

Odredbom ovoga članka propisane su opće odredbe o provođenju nadzora od strane Agencije nad drugim osobama koje osim drugih djelatnosti ili kao jedinu djelatnost obavljaju poslove faktoringa bez odobrenja Agencije.

Uz članak 99.

Odredbama ovoga članka propisane su mjere nadzora nad osobama koje obavljaju poslove faktoringa bez odobrenja Agencije.

Uz članak 100.

Ovim člankom uređuje se suradnja između nadzornih tijela, odnosno navode se podaci o okolnostima i činjenicama bitnim za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije, a koji se smiju dostavljati samo točno propisanim institucijama.

Uz članke 101., 102. i 103.

Odredbama navedenih članaka propisuje se obveza čuvanja povjerljivih podataka te slučajevi u kojima ta obveza ne vrijedi. Također, propisano je kako faktoring društva povjerljive podatke iz članka 101. ovoga Zakona prikupljaju, obrađuju, čuvaju, dostavljaju i upotrebljavaju u skladu s propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka te s ostalim propisima o zaštiti podataka.

Uz članke 104. i 105.

Odredbama ovih članaka uređuje se stečaj faktoring društava na način da se primjenjuju odredbe Stečajnog zakona, s tim da je stečajni upravitelj dužan Agenciji dostaviti presliku izvješća o tijeku stečajnog postupka.

Uz članak 106.

Odredbama ovoga članka uređena je primjena odredbi Zakona o trgovačkim društvima, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno. Također propisano je kako su uprava i nadzorni odbor faktoring društva, prije donošenja odluke o likvidaciji faktoring društva, dužni obaviti prethodne konzultacije s Agencijom te da su likvidatori dužni istu obavijestiti o odluci o likvidaciji u roku tri radna dana od dana njezinog donošenja.

Uz članak 107.

Odredbama ovoga članka uređeno je imenovanje likvidatora te njegove obveze u postupku likvidacije.

Uz članak 108.

Odredbe ovoga članka propisuju obvezu likvidatora da u slučaju ako isti utvrde kako imovina faktoring društva u likvidaciji nije dovoljna za podmirenje vjerovnika, dužni su bez odgađanja podnijeti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka i o tome odmah izvijestiti Agenciju.

Uz članak 109.

Odredbama ovoga članka daje se mogućnost faktoring društvima udruživanje u udruženje faktoring društava.

Uz članke 110., 111., 112. i 113.

Odredbama ovih članaka propisani su teži i lakši prekršaji faktoring društava, ostalih pravnih osoba te fizičkih osoba, utvrđena je visina novčanih kazni za faktoring društva, ostale pravne osobe, fizičke osobe kao i odgovorne osobe u faktoring društvu i pravnoj osobi.

Uz članak 114.

Odredbama ovoga članka propisano je da se na prekršajni progon počinitelja zbog počinjenih prekršaja iz ovoga Zakona, primjenjuju odredbe o zastari propisane Prekršajnim zakonom.

Uz članak 115.

Odredbama ovoga članka propisano je pravo stranke na pravni lijek protiv upravnih akata Agencije.

Uz članak 116.

Odredbe ovoga članka propisuju obvezu Agencije o donošenju pravilnika propisanih ovim Zakonom.

Uz članak 117.

Odredbama ovoga članka propisano je kako pravne osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju poslove faktoringa i upisane su u sudski registar nastavljaju poslovati kao faktoring društva prema odredbama ovoga Zakona. Također, odredbama se utvrđuje obveza usklađivanja pravnih osoba s odredbama ovoga Zakona i to u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 118.

Ovim člankom utvrđuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

IV. SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU OVIM KONAČNIM PRIJEDLOGOM U ODNOSU NA ONA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU RAZLIKE NASTALE

Na 12. sjednici Hrvatskoga sabora 4. travnja 2014. godine, donesen je Zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o factoringu. Hrvatski sabor je uputio predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona. Sve upućene primjedbe i prijedlozi pomno su razmotreni. Konačni prijedlog zakona o faktoringu u bitnom se ne razlikuje od teksta Prijedloga zakona o faktoringu već su pojedine odredbe teksta Zakona doradene sukladno prijedlozima Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora i Odbora za financije i državni proračun Hrvatskoga sabora te raspravi održanoj u Hrvatskome saboru. Također, Konačni prijedlog zakona pravno i nomotehnički je doraden.

Primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora

U članku 47. stavku 1. točki 5. preispitano je obuhvaćanje svih kaznenih djela prema kojima određena osoba, ako je pravomoćno osuđena za ista, ne može biti članom uprave faktoring društva te je sukladno prijedlogu dodana nova podtočka koja glasi: „- protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva,“.

Nadalje, sukladno prijedlogu u stavku 1. točki 5. istoga članka kod navođenja prekršaja ili kaznenih djela iz odgovarajućih zakona, a koja predstavljaju grubo i trajno kršenje propisa iz djelatnosti Agencije, Hrvatske narodne banke ili nadležnog tijela, isti su opisno navedeni, odnosno nije naveden puni naziv zakona jer su nazivi samih zakona podložni izmjenama.

U članku 60. stavcima 1. i 2. te članku 63. uvažavajući prijedlog Odbora za zakonodavstvo navedeni su samo brojevi članaka čije se odredbe primjenjuju na odgovarajući način.

U članku 73. stavku 1. prihvaćena je primjedba Odbora za zakonodavstvo te je brisana riječ: „posebice“, no u istome stavku dodana je točka 3. koja Agenciji omogućava obavljanje i drugih radnji u okviru svojih nadzornih aktivnosti, a koje nisu izričito obuhvaćene u ovom članku.

U članku 76. stavku 1. djelomično je prihvaćen prijedlog Odbora za zakonodavstvo te su iza riječi: „radnici Agencije“ dodane riječi: „s ovlaštenjem za obavljanje nadzora,“. Takva formulacija pokriva dvije suštinske stvari koje je potrebno uzeti u obzir, a to je da su radnici Agencije ovlašteni za nadzor kako ne bi došlo do krivog tumačenja da ovlast za nadzor mogu imati osobe koje nisu radnici Agencije (npr. osobe iz stavka 2. istog članka: revizori, druge stručno sposobljene osobe). Također, dodan je i stavak 4. u istome članku kojim se navodi način davanja ovlaštenja za obavljanje nadzora.

U članku 116. prihvaćen je prijedlog Odbora za zakonodavstvo te su objedinjeni stavci 1. i 2., a također sukladno prijedlogu Odbora za zakonodavstvo samo su popisani brojevi članaka u čijim odredbama se navode pravilnici koji će se donijeti na temelju ovoga Zakona.

Nadalje, navedeni članak doraden je na način da je točno određeno koje pravilnike Agencija mora donijeti u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona o faktoringu, a

za koje može ostati opcija donošenja. Navedeno se temelji na činjenici kako je nepotrebno u vrijeme usklađenja društava sa Zakonom o faktoringu iste dodatno opteretiti i obvezama na postupanje po pravilnicima, a koja nisu nužna u toj fazi. Navedeno normativno rješenje zastupljeno je i u drugim zakonima, npr. u svim člancima Zakona o kreditnim institucijama koje određuju ovlast nadležnog tijela za donošenje provedbenih propisa (Narodne novine, broj 159/2013), u članku 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala (Narodne novine, broj 159/2013), zatim u člancima 64., 66., 143., 146. i 172. Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (Narodne novine, broj 19/2014).

Primjedba u odnosu na članak 117. stavak 7. je prihvaćena te je sukladno istoj navedeni stavak brisan.

Primjedbe Odbora za financije i državni proračun Hrvatskoga sabora

Uvažavajući primjedbu Odbora za financije i državni proračun Hrvatskoga sabora, odredbe članaka 4. i 5. doradene su na jednostavniji i razumljiviji način.

Primjedbe iznesene tijekom rasprave na sjednici Hrvatskoga sabora

Tijekom održane rasprave u Hrvatskome saboru iznesene su primjedbe koje se odnose na jasnije i preciznije propisivanje pojedinih odredbi teksta zakona, a slijedom čega je isto i učinjeno. Primjerice odredbe članaka 4. do 6. ovoga Zakona doradene su na jasniji i razumljiviji način, a pojam: „factor“ zamijenjen je pojmom: „pružatelj usluga faktoringa“. U članku 4. odredba stavka 2. premještena je u članak 21. u kojem je uređena djelatnost faktoring društava. Također, pojam: „predmet faktoringa“ iz članka 5. premješten je u članak 2. u kojem su definirani pojmovi Zakona.

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Primjedba Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora nije prihvaćena u odnosu na odredbu članka 47. stavak 1. točka 4. kojom je propisan „*dobar ugled*“ kao jedan od uvjeta koji mora biti ispunjen za člana uprave faktoring društava. Ista nije prihvaćena obzirom da je člankom 48. ovoga Zakona propisano da će Agencija pravilnikom pobliže propisati uvjete iz članka 47. ovoga Zakona za članstvo u upravi faktoring društva, a sukladno tome i detaljnije propisati sam uvjet „*dobar ugled*“. Navedenim pravilnikom Agencija će propisati i razloge vezane uz ponašanje osobe predložene za člana uprave koji se uzimaju u obzir pri procjeni mogućeg „poštenog i savjesnog obavljanja poslova“ budućeg člana uprave faktoring društva. Također, procjenjivanje osoba u svojstvu kandidata za člana uprave faktoring društva, odnosno elemenata za procjenu, u ovome Zakonu je u velikoj mjeri usklađena sa Smjernicama za procjenu sposobnosti članova uprave financijskih institucija GL/2012/06 (*eng. Guidelines on the assessment of the stability of members of the management body and key function holders*). Člankom 116. ovoga Zakona propisano je da će Agencija u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnike čije je donošenje propisano ovim Zakonom.

Primjedba Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora u odnosu na članak 83. o prijedlogu brisanja riječi: „naročito iz ovih razloga“ nije prihvaćena jer u suprotnom spomenuti članak ne bi bio usklađen s odredbama Zakona o općem upravnom postupku

(Narodne novine, broj 47/2009). Također, Zakon o općem upravnom postupku ne ograničava razloge za izjavljivanje pravnog lijeka protiv upravnog akta.

Primjedba Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora u odnosu na članak 117. stavak 3. o pozivanju samo na odredbe stavka 2. navedenog članka, nije prihvaćena s obzirom kako za pravnu posljedicu navedenu u stavku 3. nisu samo relevantne obveze iz stavka 2. koje se odnose na usklađenje nego, kumulativno s tim obvezama, treba uzeti u obzir i odredbu stavka 1. koja govori o tome da pravne osobe iz stavka 1., a koje se namjeravaju uskladiti sa Zakonom nastavljaju poslovanje u skladu s odredbama ovoga Zakona i to odmah stupanjem na snagu Zakona (npr. sklapati ugovore o faktoringu prema ovome Zakonu), a usklađenje je određeno rokom šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Nadalje, nije prihvaćen prijedlog Odbora za financije i državni proračun Hrvatskoga sabora o mogućnosti promjene naziva ovoga Zakona na način da glasi: „Zakon o otkupu potraživanja – faktoringu“. Ista primjedba višestruko je iznesena i tijekom plenarne sjednice Hrvatskoga sabora. Osnovni razlog neprihvatanja proizlazi iz toga da je „otkup potraživanja“ sadržajno širi pojam od pojma faktoringa.

Otkup potraživanja podrazumijeva otkupe svih vrsta potraživanja, dakle dospjelih i nedospjelih, dok faktoring predstavlja posebnu financijsku uslugu koja se sastoji u kontinuiranom otkupu isključivo nedospjelih potraživanja proizašlih s osnova isporuke dobara i/ili pružanja usluga. Iz navedenoga proizlazi kako svaki otkup potraživanja nije ujedno i faktoring, a svrha ovoga Zakona jest regulirati poslove faktoringa, faktoring društva, nadzor faktoring društava i sl.

Isto tako, otkup potraživanja može raditi svaki trgovački subjekt, ali otkupljivati potraživanja kao djelatnost, dakle pružati financijsku uslugu na kontinuiranoj osnovi – faktoring, može vršiti samo specijalizirano društvo. Sukladno navedenom, kod samog određenja djelatnosti faktoring društava (članak 21. ovoga Zakona) propisano je da faktoring društvo može obavljati samo poslove faktoringa, odnosno otkup nedospjelih tražbina kao svoju glavnu djelatnost, a otkup dospjelih tražbina samo kao posredno ili neposredno povezanu djelatnost uz glavne poslove faktoringa.

Sukladno navedenom, pojam „otkup potraživanja“ suštinski ne odgovara pojmu „faktoring“ te isti nije mogao biti primijenjen i ugrađen u naslov i tekst Zakona. Nadalje, važno je napomenuti da je pojam faktoring općeprihvaćen i prepoznatljiv te kao takav prisutan u pravnoj teoriji i zakonodavstvu velikog broja država iz našeg okruženja (Austrija, Albanija, Bosna i Hercegovina, Njemačka, Rusija, Španjolska, Srbija i druge). Isto tako, pojam faktoring već je uvriježen i prepoznatljiv je u pravnom sustavu Republike Hrvatske te cijeli niz važećih zakona u Republici Hrvatskoj već sadržava ovaj pojam (primjerice Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, Zakon o deviznom poslovanju, Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima, Zakon o alternativnim investicijskim fondovima i drugi).

Također, u odnosu na iznesenu primjedbu da se izraz: „tražbine“ zamijeni izrazom: „potraživanje“ potrebno je istaknuti kako se izraz: „tražbina“ koristi u Zakonu o obveznim odnosima i u drugim zakonima, primjerice Ovršnom zakonu, Stečajnom zakonu, Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi.

U odnosu na iznesenu primjedbu na članak 5. o potrebi preciznog definiranja „druge isprave“ ako ona postoji, potrebno je istaknuti kako su u praksi prisutne i druge isprave kojima se dokazuje predmet faktoringa kao što je npr. komercijalni ugovor o isporuci dobara ili usluga ili tzv. „izvadak otvorenih stavaka“. Isto tako, Zakon o obveznim odnosima u članku 85. koristi izričaj „bilo koju ispravu kojom se dokazuje postojanje tražbine“ te Zakon

o porezu na dodanu vrijednost u kojem se navodi odredba da je „Račun koji izdaje isporučitelj i račun koji izdaje primatelj isporuke svaka isprava prema kojoj porezni obveznik ili osoba kojoj on naloži zaračunava isporučena dobra i obavljene usluge, bez obzira na to kako se ta isprava naziva u poslovnom prometu.“.

U odnosu na primjedbu na članak 13. o potrebi definiranja „snositelja troška“ potrebno je istaknuti kako postoji mogućnost da se u svojstvu „snositelja troška“ osim dobavljača i kupca pojavi i neka druga ugovorna strana ugovora o faktoringu (npr. „supotpisnik“, „matično društvo kupca“), ali i neka druga zainteresirana osoba koja ne mora biti ugovorna strana ugovora o faktoringu.

Vezano uz primjedbu na članak 18. stavak 2., a koja se odnosi na eventualno prebacivanje odredbi u stavak 1., potrebno je istaknuti da ista nije prihvaćena u svrhu očuvanja ujednačenosti propisa, s obzirom da je na identičan način sporna problematika riješena i Zakonom o leasingu donesenom u studenome 2013. godine. Vezano uz navedeno, u stavku 1. istoga članka brisana je riječ: „samo“, a stavak 4. je doraden u smislu jasnijeg određivanja odredbi Zakona koje se primjenjuju na kreditne institucije.

Nadalje, u odnosu na članak 33. i propisane rokove, navedeno proizlazi iz članka 101. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/2009) prema kojem rok za rješavanje upravne stvari u postupku pokrenutom na zahtjev stranke ne smije premašiti 60 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva. Sukladno navedenom, odredbe članka 33. stavaka 1., 2. i 4. uređene su na način da ispunjavaju propisani rok od 60 dana.

U odnosu na primjedbu na stavak 4. odredbe istoga članka su zadržane budući je takva zakonska odredba sadržana u svim zakonima koji reguliraju financijski sektor, npr.: Zakon o kreditnim institucijama, Zakon o leasingu, Zakon o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom, Zakon o alternativnim investicijskim fondovima, Zakon o osiguranju, Zakon o tržištu kapitala te Zakon o obveznim mirovinskim fondovima.

U odnosu na primjedbu na članak 46. o propisivanju jednakih uvjeta za prokurista kao i za članove uprave, ista nije prihvaćena zbog nemogućnosti izjednačavanja tih dviju funkcija. Prokura je posebna vrsta punomoći propisana Zakonom o trgovačkim društvima, a funkcija člana uprave obuhvaća, uz obveze i odgovornosti koje proizlaze iz vođenja poslova društva prema Zakonu o trgovačkim društvima, i posebne obveze i odgovornosti predviđene ovim Zakonom.

Tijekom rasprave u Hrvatskome saboru iznesena je i primjedba o potrebi detaljnijeg propisivanja tehnike mjerenja rizika u članku 64., odnosno sustav upravljanja rizicima. Razlog za neprihvatanje iste proizlazi iz odredbe članka 64. stavka 3. kojom je propisano kako Agencija može pravilnikom detaljnije propisati kriterije i način upravljanja rizicima, a što podrazumijeva i propisivanje odredbi vezanih uz tehnike mjerenja rizika.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću